

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ
КОРУПЦИЈЕ
Број: 014-021-01-0007/21-01
Датум: 30.03.2021. године
Царице Милице 1
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 30.03.2021

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
03	02-26	/	

21

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Ивица Дачић, председник

11000 Београд
Трг Николе Пашића 13

Поштовани председниче Народне скупштине Републике Србије,

На основу члана 39. став 1. Закона о спречавању корупције ("Сл. гласник РС" бр. 35/19, 88/19 и 11/21- аутентично тумачење) подносим Народној скупштини Републике Србије редован годишњи извештај Агенције за спречавање корупције за 2020. годину.

С поштовањем,

ДИРЕКТОР

Драган Сикимић

АСК

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА
СПРЕЧАВАЊЕ
КОРУПЦИЈЕ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ за 2020. годину

Република Србија

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА
СПРЕЧАВАЊЕ
КОРУПЦИЈЕ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

за 2020. годину

Београд, март 2021. године

Назив публикације:

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2020. ГОДИНУ

Издавач:

Агенција за спречавање корупције

Царице Милице 1

11000 Београд

Телефон: 011 41 49 100

www.acas.rs

За издавача:

Драган Сикимић, директор

Година:

2021.

Место:

Београд

ISBN:

978-86-901682-5-5

Штампа:

Birograf comp

Тираж:

15

САДРЖАЈ:

1. УВОДНА РЕЧ	5
2. ПРАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР	7
3. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА АГЕНЦИЈЕ, КАДРОВСКИ И ТЕХНИЧКИ КАПАЦИТЕТИ	12
Директор	13
Веће.....	13
Стручна служба.....	13
4. ЛИЧНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНТЕГРИТЕТ	16
5. МЕХАНИЗМИ СПРЕЧАВАЊА КОРУПЦИЈЕ	18
Сукоб интереса при вршењу јавних функција и кумулација јавних функција	19
Провера прихода и имовине јавних функционера.....	24
Контрола финансирања политичких активности.....	26
Вођење регистра и евиденција	30
Лобирање.....	32
6. ИЗБОРИ 2020	33
7. НАДЗОРНА УЛОГА ОДБОРА	36
8. ПОДРШКА ОРГАНИМА ЈАВНЕ ВЛАСТИ И ЗАПОСЛЕНИМА У ЈАВНОМ СЕКТОРУ	39
9. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА	43
10. МЕЂУИНСТИТУЦИОНАЛНА САРАДЊА И УЧЕШЋЕ ГРАЂАНА У СПРЕЧАВАЊУ КОРУПЦИЈЕ	49
Сарадња са другим државним органима.....	50
Сарадња са цивилним друштвом и медијима	50
Поступање по представкама грађана.....	52
Приступ информацијама од јавног значаја.....	54
11. ИСТРАЖИВАЊЕ КОРУПЦИЈЕ	55
12. ГОДИШЊИ РЕЗУЛТАТИ	60
13. ПРЕПОРУКЕ	62
14. ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ЗНАЧАЈНИХ ПОДАТАКА	64
Сукоб интереса	65
Провера имовине и прихода	66
Регистри и евиденције	68
Контрола финансирања политичких активности.....	70
Поступање другостепеног органа по жалбама	72
Поступање Управног суда	73
Стручно усавршавање запослених.....	77
Програмска структура буџета и извршење буџета.....	79
Јавне набавке.....	82

1.

УВОДНА РЕЧ

Пред вама је II. Извештај Агенције за спречавање корупције, који у складу са Законом о спречавању корупције, на годишњем нивоу, подносимо Народној скупштини Републике Србије. Ово је уједно и први Извештај који подносимо као Агенција за спречавање корупције.

Годину за нама обележили су епидемиолошки изазови без преседана, услед којих су изградња интегритета и доследна примена механизма спречавања корупције додатно добили на значају. Ови, за све нас, потпуно нови услови деловања изнова су потврдили да без националне и међународне сарадње и одрживих партнерстава не можемо остварити успех у спречавању и борби против корупције. Како смо посвећени укључивању свих друштвених актера у заједничку борбу, сарадња са медијима и организацијама цивилног друштва и у 2020. години била је неодвојиви део овог процеса.

У протеклој години почела је и примена Закона о спречавању корупције, коју је Агенција спремно дочекала, усвајањем свих неопходних подзаконских аката, новим запошљавањем, професионалним усавршавањем запослених, као и свеобухватним институционалним и техничким прилагођавањима, како би постигла још виши степен ефикасности и ефективности у раду.

Захваљујући усвојеном нормативном оквиру, на располагању имамо нове, али и оснажене, већ постојеће механизме спречавања корупције, усмерене на јачање личног и институционалног интегритета, поштовање правила, али и деловање у складу са вредностима, као и на транспарентност и одговорност у раду јавне управе, са циљем системске заштите јавног интереса. И што је најзначајније, оснаживања поверења грађана Републике Србије у наш рад, јер управо грађанима полагамо рачун за то како радимо, како доносимо одлуке и на који начин управљамо јавним ресурсима.

Подршка коју смо добили од надлежних државних институција у виду стварања основе за јачање финансијских, кадровских и техничких капацитета Агенције, али и међународне заједнице, постала је још важнија, имајући у виду да смо током прошле године уложили значајне, заједничке напоре да се прилагодимо новим околностима те обезбедимо континуитет одговарајућег спровођења активности и пројеката, а тиме и наших превентивних, контролних и надзорних овлашћења.

Агенција је све више препозната у међународним оквирима те са посебним задовољством истичемо чињеницу да смо у претходној години изабрани за председника Мреже институција за спречавање корупције за 2021. годину, која окупља антикорупцијска тела из 30 земаља Европе и света.

Остајемо потпуно посвећени унапређењу и неговању културе интегритета, као и доследној примени механизма спречавања корупције

ДИРЕКТОР АГЕНЦИЈЕ

Драган Сикимић

2.

ПРАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР

Агенција за спречавање корупције (у даљем тексту Агенција) је самосталан и независан државни орган, са својством правног лица, који за обављање послова из своје надлежности одговара свом оснивачу, Народној скупштини Републике Србије. Правни положај, надлежност, организација и рад Агенције, уређени су **Законом о спречавању корупције**¹ (у даљем тексту Закон) који се примењује од 1. септембра 2020. године.

У оквиру законски дефинисаних надлежности, Агенција:

- надзире спровођење стратешких докумената, подноси Народној скупштини извештај о њиховом спровођењу са препорукама за поступање, даје одговорним субјектима препоруке како да отклоне пропусте у спровођењу стратешких докумената и иницира измене и допуне стратешких докумената;
- доноси опште акте;
- покреће и води поступак у коме се одлучује о постојању повреда закона и изриче мере у складу са законом;
- решава о сукобу интереса;
- обавља послове у складу са законом који уређује финансирање политичких активности, односно законом који уређује лобирање;
- подноси кривичне пријаве, захтеве за покретање прекршајног поступка и иницијативе за покретање дисциплинског поступка;
- води и објављује Регистар јавних функционера и Регистар имовине и прихода јавних функционера у складу са законом;
- проверава извештаје о имовини и приходима које поднесу јавни функционери;
- води и проверава податке из евиденција одређених законом;
- поступа по представкама физичких и правних лица;
- даје мишљења о примени овог закона на сопствену иницијативу или на захтев физичких или правних лица и заузима ставове од значаја за примену закона;
- иницира доношење или измену прописа, даје мишљења о процени ризика од корупције у нацртима закона из области посебно ризичних за настанак корупције и мишљења о нацртима закона који уређују питања обухваћена потврђеним међународним уговорима у области спречавања и борбе против корупције;
- истражује стање корупције, анализира ризике од корупције и сачињава извештаје са препорукама ради отклањања ризика;
- надзире доношење и спровођење планова интегритета;
- доноси програм обуке и упутство за обуку у области спречавања корупције и прати спровођење обуке у органима јавне власти;
- обавља послове међународне сарадње у области спречавања корупције;
- обавља и друге послове одређене законом.

Применом Закона о лобирању и поштовањем етичких правила из Кодекса понашања учесника Применом Закона о лобирању и поштовањем етичких правила из Кодекса понашања учесника у лобирању створени су услови да лобирање буде важно средство јачања демократије у Републици Србији, засновано на транспарентности, владавини права и друштвеној одговорности. Кроз законско уређење лобирања, повећава се јавност рада органа државне

¹ „Сл. гласник РС” бр. 35/19, 88/19 и 11/21-аутентично тумачење

управе, ојачава интегритет и одговорност јавних функционера као лобираних лица, штити јавни интерес и подиже поверење грађана у процес доношења одлука.

Препознајући значај ове активности, Република Србија се прикључила мањем броју држава у свету које су законски уредиле питање лобирања, и овај процес учиниле транспарентним.

Надлежности Агенције установљене **Законом о лобирању**² су :

- обука и издавање уверења о завршеној обуци за лобисте;
- вођење Регистра лобиста;
- вођење Регистра правних лица која обављају лобирање;
- вођење Посебне евиденције страних физичких и правних лица који обављају лобирање;
- контрола садржине и начина вођења евиденције органа власти о лобистичким контактима функционера који су изабрани, постављени, именовани, запослени или на други начин радно ангажовани у том органу;
- изрицање мера у случају кршења обавеза лобираним лицу, односно одговорном лицу у органу власти, у складу са законом који уређује спречавање корупције, односно иницирање покретања дисциплинског поступка;
- провера Извештаја о раду лобиста, односно правних лица која обављају лобирање;
- подношење захтева за покретање прекршајног поступка за прекршаје прописане Законом.

Агенција поступа у и односу на политичке субјекте, а надлежности су јој установљене **Законом о финансирању политичких активности**³. Контролом годишњих финансијских извештаја и извештаја о трошковима изборне кампање политичких субјеката, као и објављивањем њиховог садржаја, Агенција упознаје јавност са прикупљањем и трошењем средстава политичких субјеката за редован рад и изборну кампању. Истовремено, кроз контролну и надзорну улогу, реагује на уочене повреде закона и подноси пријаве надлежним органима.

Превентивна улога Агенције огледа се кроз пружање стручне помоћи одговорним лицима у политичким субјектима у вези са недоумицама у примени закона. У складу са овим законом, Агенција је надлежна за:

- контролу финансирања политичких субјеката;
- вођење евиденција финансијских извештаја политичких субјеката;
- организацију и координацију посматрача изборних кампања;
- давање мишљења и упутства у вези са применом овог закона.

2 „Сл. гласник РС” бр. 87/18 и 86/19

3 „Сл. гласник РС” бр. 43/11, 123/14 и 88/19

Рад Агенције регулишу и подзаконски акти:

- Правилник о Регистру јавних функционера и Регистру имовине и прихода јавних функционера⁴;
- Правилник о поклонима јавних функционера⁵;
- Правилник о начину подношења обавештења о учешћу у поступку јавне набавке, приватизације или другом поступку чији је исход закључивање уговора са органом јавне власти;
- Правилник о евиденцијама и извештајима политичког субјекта⁶;
- Правилник о поступању по представкама⁷;
- Упутство о поступку закључења споразума о признању прекршаја – објављено на интернет презентацији Агенције;
- Упутство за спровођење обуке у области спречавања корупције и јачања интегритета⁸ и Упутство о изменама Упутства за спровођење обуке у области спречавања корупције и јачања интегритета⁹;
- Упутство за изразу и спровођење плана интегритета;
- Упутство о начину извештавања о спровођењу стратешких докумената;
- Програм обуке у области спречавања корупције и јачања интегритета – објављен на интернет страници Агенције.

Агенција је донела и ускладила и друге нормативне акте, и то:

- Правилник о посматрачима изборних кампања – објављен на интернет презентацији Агенције;
- Правилник о поступку унутрашњег узбуњивања – објављен на интернет презентацији Агенције;
- Правилник о начину обављања послова јавних набавки – објављен на интернет презентацији Агенције;
- Правилник о печату и штамбилу;
- Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем;
- Правилник о изменама и допунама правилника о програму обуке за лобисту;
- Правилник о изменама и допунама правилника о изгледу и садржини образаца и вођењу евиденције у поступку лобирања;
- Правилник о изменама и допунама правилника о спровођењу јавног конкурса за доделу средстава организацијама цивилног друштва за реализовање пројеката у области борбе против корупције – објављен на интернет презентацији Агенције;

4 „Сл. гласник РС” бр. 118/20

5 „Сл. гласник РС” бр. 118/20

6 „Сл. гласник РС” бр. 148/20

7 „Сл. гласник РС” бр. 126/20

8 „Сл. гласник РС” бр. 114/20

9 „Сл. гласник РС” бр. 145/20

- Правилник о изменама и допунама правилника о попуњавању радних места у служби Агенције за спречавање корупције – објављен на интернет презентацији Агенције;
(Нови Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у служби Агенције достављен је надлежном одбору Народне скупштине ради давања сагласности).
- Одлуку о измени и допуни Кодекса понашања учесника у лобирању;
- Акт о изменама смерница за сарадњу Агенције за борбу против корупције са организацијама цивилног друштва – објављен на интернет презентацији Агенције и
- Одлуку о измени и допуни правила за израду одлука и других писмена Агенције.

3.

ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА АГЕНЦИЈЕ, КАДРОВСКИ И ТЕХНИЧКИ КАПАЦИТЕТИ

Директор

Директор представља и заступа Агенцију и руководи радом службе, организује и обезбеђује законито и делотворно обављање послова, доноси опште и појединачне акте, одлучује о захтевима јавних функционера у складу са Законом, доноси одлуке о повреди закона и изриче мере, даје мишљења и упутства за спровођење закона, подноси Народној скупштини годишњи извештај о раду Агенције и извештај о спровођењу стратешких докумената, израђује предлог буџетских средстава за рад Агенције, одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених у Агенцији, спроводи одлуке Већа Агенције и обавља друге, законом одређене послове.

Директор се бира на основу Правилника и Програма теста за избор директора Агенције за спречавање корупције¹⁰, на јавном конкурс који расписује Министарство правде, а спроводи Правосудна академија. После спроведеног јавног конкурса, директора бира Народна скупштина већином гласова свих народних посланика. Мандат директора је пет година, с тим да исто лице може бити изабрано за директора највише два пута.

Веће

Веће Агенције, као другостепени орган, одлучује о жалбама на одлуке о повреди Закона које доноси директор, надзире његов рад и имовинско стање, и заузима начелне ставове за примену закона. Чланови већа се бирају на основу Правилника и Програма теста за избор чланова Већа Агенције за спречавање корупције на јавном конкурс који расписује Министарство правде, а спроводи Правосудна академија. После спроведеног јавног конкурса, чланове Већа бира Народна скупштина већином гласова свих народних посланика. Веће Агенције има пет чланова, мандат им је пет година, с тим да исто лице може бити изабрано као члан Већа највише два пута.

Министарство правде објавило је јавни конкурс за избор чланова Већа, али поступак избора није окончан у извештајном периоду.

Стручна служба

Свеобухватни мултидисциплинарни приступ спречавању корупције, Агенција постиже кроз секторску организациону уређеност, па поред области решавања сукоба интереса и кумулације јавних функција, провере имовине и прихода јавних функционера, вођења регистара и контроле финансирања политичких активности, свакодневно унапређује међународну сарадњу, сарадњу са организацијама цивилног друштва и стручном јавношћу. Спроводи планска, упоредна истраживања феномена корупције у региону и шире. У складу са основном

¹⁰ „Сл. гласник РС” бр.114/20

превентивном улогом, посвећено пружа подршку органима јавне власти у изради анализа, модела интерних правила, процедура, методологија, стратешких и оперативних докумената за спречавање корупције.

У Агенцији је образовано десет основних и две посебне унутрашње јединице. У секторима као основним организационим јединицама образована су одељења, одсеци и групе као унутрашње јединице.

У 2020. години, по јавном конкурсном броју 014-111-00-0009/19-09/2 од 18.09.2019. године, за попуњавање извршилачких радних места у Служби Агенције за борбу против корупције, примљено је укупно 19 новозапослених, од чега пет виших саветника, седам самосталних саветника, два саветника, један сарадник, три референта и један намештеник. На дан 31.12.2020. године, у стручној служби Агенције запослено је 96 лица од укупно 163 предвиђених, што представља 58,9% попуњености радних места.

Стратешко и оперативно планирање људских ресурса и предвиђање будућих захтева у подручју знања и вештина запослених, које произлазе из надлежности Агенције, реализовано је обуком 19 новозапослених о надлежностима сваке унутрашње јединице. Програм стручног усавршавања и додатног образовања за 2020. годину спроведен је кроз програме Националне академије за јавну управу и обуке у организацији међународних партнера.

За област материјално финансијског пословања, претходна година је била посебно изазовна. Пажљивом прерасподелом буџетских средстава Агенција је створила могућност за финансирање и спровођење свих планираних и ванредних активности у прописаним роковима. У години која је истовремено година одржавања избора на свим нивоима, што носи посебне законске обавезе Агенције, нужно смањење буџета од 20% није пореметило неопходне техничке предуслове за несметано праћење парламентарних избора.

Првенствено усмерена на живот и здравље запослених у спречавању појаве и ширења заразне болести, уз редовно спровођење превентивних мера за безбедан и здрав рад, Агенција је истовремено подизала и друге мере заштите и опреме и уз подршку Управе за заједничке послове републичких органа, унапредила постојеће инфраструктурне капацитете.

Агенција је у извештајном периоду уложила значајне напоре и средства како би потпуно обновила информациони систем. Модеран информациони систем, који у потпуности складишти, прати и контролише ток пословних података је неопходност за редовне активности, али и учешће Агенције у значајним државним пројектима, попут НКОС (Национални криминалистичко-обавештајни систем). Овај систем је једна од обавеза Републике Србије из Акционог плана за поглавље 24, односно, задати стандард у области безбедности и сигурности. Агенција, као један од потписника Споразума о сарадњи на успостављању система за борбу против тешког криминала, у информатичком делу испунила је услове за повезивање на НКОС. Набавком рачунарске и серверске опреме која ће представљати основу новог информационо-комуникационог система створени су и техничко-безбедносни услови за повезивање и пуну примену НКОС-а.

За потребе удаљене копије података успостављена је сарадња и прелиминарни договор са Канцеларијом за информационе технологије и електронску управу. За локацију је изабран Државни дата центар у Крагујевцу, који је један од најважнијих пројеката дигитализације Владе Републике Србије где се подаци чувају по највишим техничким и безбедносним стандардима.

Законом о буџету Републике Србије за 2020. годину¹¹ за рад Агенције за спречавање корупције обезбеђена су средства у износу од 312.878.000,00 динара. Изменама финансијског плана за 2020. годину у складу са Уредбом о измени општих прихода и примања, расхода и издатака буџета Републике Србије за 2020. годину ради отклањања штетних последица услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 05 број: 110-3398/2020¹², и Законом о изменама и допунама Закона о буџету Републике Србије за 2020. годину¹³, коначан износ средства за рад Агенције за 2020. годину износио је 292.579.000,00 динара.

Укупно извршење у 2020. години износило је 276.436.247,35 динара, што је 94,48% од одобрених средстава. Неутрошена средства враћена су у буџет Републике Србије.

¹¹ „Сл. гласник РС” бр. 84/19

¹² „Сл. гласник РС” бр. 60/20

¹³ „Сл. гласник РС” бр. 135/20

4.

ЛИЧНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНТЕГРИТЕТ

Јавни функционер је дужан да **савесно и одговорно** врши јавну функцију. Јавни интерес не сме да подреди приватном и да јавну функцију користи зарад стицања било какве користи или погодности за себе или повезано лице.

Ситуација у којој јавни функционер има приватни интерес који утиче, може да утиче или изгледа као да утиче на обављање јавне функције, представља **сукоб интереса**. Агенција за спречавање корупције има искључиву надлежност да решава о сукобу интереса при вршењу јавних функција у поступцима које покреће по службеној дужности, и по пријавама физичких и правних лица.

Одговорно вршење јавне функције огледа се, између осталог, и у **редовној пријави имовине и прихода Агенцији по ступању, током вршења, као и по престанку вршења јавне функције**. Према годишњем плану, Агенција врши проверу благовремености подношења извештаја о имовини и приходима јавних функционера (у даљем тексту: извештај), као и тачност и потпуност података у њима, за одређени број и категорије функционера. Приликом поступка провере извештаја прати се и имовинско стање функционера, односно прати се да ли постоји несагласност између података исказаних у извештају и стварног стања, као и несагласност између увећане вредности имовине функционера и њихових законитих и пријављених прихода. Провера извештаја и праћење имовинског стања током, и по престанку вршења јавне функције, снажан је механизам спречавања корупције који доприноси јачању личног интегритета јавних функционера и води јачању самих институција у којима они врше јавне функције. Такође, провером извештаја јавних функционера, Агенција даје значајан допринос раду репресивних органа у решавању случајева у којима постоји сумња да је дошло до корупције или других неправилности.

На основу благовремено достављеног обавештења органа јавне власти, који су дужни да обавесте Агенцију о ступању на јавну функцију, односно о престанку јавне функције, води се **Регистар јавних функционера**. Објављивањем дела података из поднетих Извештаја, на интернет презентацији Агенције, подаци о имовини и приходима јавних функционера су доступни јавности. Ова законска обавеза доприноси јачању њиховог интегритета и отклања сумњу у савесно и одговорно вршење јавне функције.

Приликом вршења јавне функције често долази до сусрета са домаћим и страним званичницима, када је уобичајена протоколарна пракса и размена поклона. Вођењем и објављивањем **Каталога поклона**, Агенција омогућава јавности увид у врсту и вредност поклона које је јавни функционер примио током календарске године. Одговорним вођењем евиденције о примљеним пригодним и протоколарним поклонима, и извештавањем Агенције о њиховој новчаној вредности и чувању у јавној својини, органи јачају институционални интегритет.

Вођење и објављивање **евиденције правних лица у којима је јавни функционер или члан породице власник више од 20% удела или акција** омогућава контролу злоупотребе јавне функције за стицање било какве користи, за себе или члана породице. Успостављање тачних, прецизних и потпуних регистара и евиденција и редовно ажурирање података у њима, основна је претпоставка у поступку контроле законитости вршења јавне функције.

5.

МЕХАНИЗМИ СПРЕЧАВАЊА КОРУПЦИЈЕ

Сукоб интереса при вршењу јавних функција и кумулација јавних функција

Кључни резултати

- **Окончано је 1510 поступака у вези са решавањем сукоба интереса**, што је за 13,11% више у односу на претходну годину.
- **Решено је 875 захтева јавних функционера за давање сагласности**, што је за 58,23% више него у 2019. години;
- **Током изборне кампање Агенција је у 50 предмета у вези са злоупотребом службеног положаја и јавних ресурса веома ефикасно поступала и доносила одлуке у новом законском року од пет дана.**

Остали резултати у оквиру надлежности

Агенција је једина надлежна да решава о сукобу интереса при вршењу јавних функција, што су препознали и јавни функционери и грађани. На то указује податак да је током 2020. године укупно примљено **1906 предмета у области сукоба интереса**, што је за 33,56% више у односу на 2019. годину.

Овај број показује да расте морални стандард јавних функционера и правилно разумевање норме да се прво обрете Агенцији за сагласност (за вршење друге јавне функције, односно другог посла или делатности, за чланство у органима удружења, за заснивање радног односа или пословне сарадње након престанка јавне функције – пантофлажа). Агенција је од наведеног укупног броја примљених предмета, примила у рад 1050 захтева јавних функционера за давање сагласности, што је за 71,57 % више у односу на 2019. годину.

Поред наведених захтева за сагласност:

- примљено је 399 захтева за давање мишљења о спровођењу Закона о Агенцији за борбу против корупције, односно Закона о спречавању корупције што је за 22,02% више у односу на 2019. годину;
- покренуто је 439 поступака ради утврђења повреде закона и то 276 на основу поднетих пријава, што је за 12,20% више у односу на 2019. годину, као и 163 поступака по службеној дужности;
- дато је 12 обавештења о преносу управљачких права;
- примљено је 6 захтева за добијање података.

Решено је **875 захтева јавних функционера за давање сагласности**, што је за 58,23% више него у 2019. години. Захтеви су поднети због: кумулација јавних функција, односно обављања другог посла или делатности; чланства у органима удружења; заснивања радног односа или пословне сарадње након престанка јавне функције – пантофлажа), од тога:

- у 722 случаја Агенција је дала сагласност за вршење друге јавне функције, односно за кумулацију јавних функција, за обављање другог посла или делатности, за чланство у удружењима, за заснивање радног односа по престанку јавне функције и обавестила јавне функционере у ситуацијама сукоба интереса;
- донета су 84 решења којима је одбијен захтев јавног функционера за давање сагласности за вршење друге јавне функције, односно за обављање другог посла или делатности;
- 69 поступака је окончано на други начин (доношењем решења којим је захтев одбачен као неблагоприятан или неуредан, односно, доношењем решења о обустави поступка, давањем обавештења да Агенција није надлежна и службеном белешком.

Агенција је дала **371 мишљење о примени Закона**, што је за 8,16 % више у односу на 2019. годину.

Донето је **179 решења којима је утврђена повреда одредаба Закона**, и то:

- 11 решења којима је изречена мера упозорења;
- 18 решења којима је изречена мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције;
- 33 решења којима је утврђена повреда закона и изречена мера јавног објављивања одлуке о повреди закона;
- 17 решења којима је констатован престанак функције по сили закона, од којих је у 3 случаја изречена и мера упозорења;

У 97 поступака покренутих по службеној дужности и на основу пријаве није утврђена повреда закона и решени су на други начин (решењем о обустави, обавештавањем странака о томе да нема основа за вођење поступка, службеном белешком и обавештењем странака да Агенција није надлежна за поступање). Агенција је шест поступака окончала достављањем тражених информација и доказа другим органима.

Највећи број поступака, укупно 170, покренуто је због сумње на постојање ситуације сукоба интереса, док су други по бројности поступци, укупно 167, покренути против функционера који другу јавну функцију, или више јавних функција, врше без сагласности Агенције.

У извештајном периоду, највећи број решења којима је утврђена повреда Закона, укупно 71, изречено је јавним функционерима због кумулације јавних функција, док су друге по бројности мере, њих 54, изречене јавним функционерима у ситуацијама које представљају сукоб интереса и непотизам.

Од укупно 71 решења изречених јавним функционерима због кумулације јавних функција, Агенција је изрекла 40 мера упозорења, 17 решења којима је утврђен престанак друге јавне функције по сили закона, од којих су у три случаја изречене и мере упозорења. Агенција је изрекла и 12 мера опомене и две мере јавног објављивања одлуке о повреди закона.

У ситуацијама које представљају сукоб интереса и непотизам, од укупно 54 мере, изречено је седам мера упозорења, 14 мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције. Агенција је изрекла и две мере опомене и 31 меру јавног објављивања одлуке о повреди закона.

Због непреношења управљачких права у привредном друштву Агенција је изрекла укупно 10 мера и то седам мера упозорења и три мере јавног објављивања одлуке о повреди закона.

У погледу изречених мера јавног објављивања препорука за разрешење у ситуацијама које представљају сукоб интереса, 10 мера изречено је јавним функционерима који јавне функције врше у органима јединица локалне самоуправе (четири председницима општина, једна градоначелнику, једна председнику скупштине општине, две члановима општинског већа, две директорима јавних предузећа), пет мера изречено је функционерима који јавне функције врше у установама система образовања и васпитања (три директорима основних школа, једна директору музичке школе и једна директору пољопривредне школе), једна мера изречена је јавном функционеру који јавну функцију врши у органу здравствене станове, директору специјалне болнице.

Одлуке Агенције се у великом броју поштују, тако да је 70 јавних функционера престало са истовременим вршењем неспојивих јавних функција, односно обављањем посла, делатности, што износи 97.22% од броја извршних одлука Агенције.

Против коначних одлука Агенције којима су одбијени захтев за давање сагласности за вршење друге јавне функције, односно обављање другог посла или делатности, четири јавна функционера су поднела тужбу Управном суду.

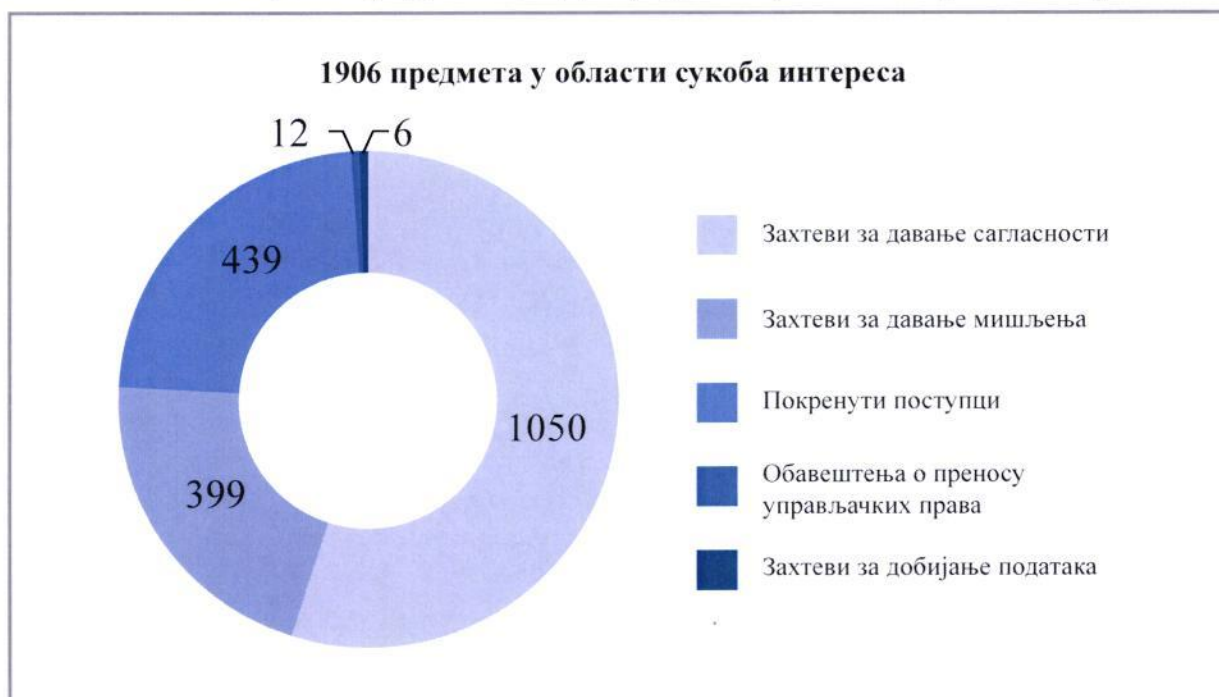
Против коначних решења Агенције, девет јавних функционера је поднело тужбу Управном суду, и то четири против решења којима је изречена мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције, три против решења којим је изречена мера јавног објављивања одлуке о повреди закона, један против решења којим је изречена мера упозорења и један против решења којим је утврђен престанак друге јавне функције по сили закона.

Надлежни органи су поступили по 13 извршних решења Агенције којима се утврђује престанак друге јавне функције по сили закона, што изражено у процентима износи 100%.

Због повреда одредаба Закона у области сукоба интереса поднета су два захтева за покретање прекршајних поступака.

У извештајном периоду, Агенцији су, прекршајни судови доставили првостепене пресуде у 11 поступака којима се утврђује одговорност јавних функционера за учињени прекршај, тако што су изречене три новчане казне и то две у висини законом прописаног минимума од 50.000,00 динара, једна у висини од 30.000,00 динара и три опомене. Четири поступака окончано је доношењем решења којима се утврђује да је наступила апсолутна застарелост вођења прекршајног поступка (обустава), и у једном поступку је јавни функционер ослобођен одговорности.

У два случаја је прекршајни апелациони суд усвојио жалбу Агенције и преиначио првостепене пресуде тако што је уместо опомене изрекао новчане казне (у износу од 20.000 динара и 50.000 динара), док је у једном случају, по жалби окривљеног против пресуде којом је изречена новчана казна у износу од 30.000,00 динара, донето решење о обустави поступка.

Поред правних средстава, при спречавању и решавању сукоба интереса Агенција је велики акценат ставила и на едукативне мере ради ширења свести о штетности и неморалности забрањених чињења и нечињења који представљају сукоб интереса.

У сарадњи са *USAID* Пројектом за одговорну власт, Агенција је након почетка примене Закона о спречавању корупције урадила и објавила на својој интернет страници Приручник за препознавање и управљање ситуацијама сукоба интереса, којим се омогућава разумевање појма сукоба интереса и информисаност свих ризичних категорија које могу да дођу у сукоб интереса. Доступан је на интернет презентацији Агенције на следећем линку: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2020/11/Conflict-of-Interest-MANUAL-for-Website-30Oct20FINAL.pdf>. Агенција га је презентовала и кроз обуке које држи јавним функционерима ради упознавања са обавезама из Закона о спречавању корупције којих је онлајн, у оквиру Уговора о услугама „Превенција и борба против корупције“ који финансира ЕУ из *IPA* 2013 програма, у 2020. години одржано три.

Такође, урађен је и видео материјал – филм о сукобу интереса који указује на потенцијалне ситуације сукоба интереса, укључујући и дисеминацију и компоненту подизања нивоа свести. Филм је доступан на интернет презентацији Агенције, односно званичном *YouTube* каналу *MyIntegrity*, на следећем линку: <https://www.youtube.com/watch?v=KCoV0KRJbIq&t=12s>. Видео материјал учињен је доступним и путем званичних налога на друштвеним мрежама Агенције. Наведени приручник и филм су активности предвиђене Ревидираним Акционим планом за Поглавље 23.

Провера прихода и имовине јавних функционера

Кључни резултати

- проверавани су извештаји о имовини и приходима (у даљем тексту: извештај) 262 јавна функционера и покренуто је 57 поступака због повреде одредаба Закона, и то против јавних функционера који су заменици правобранилаца, директори, в.д. директора или ранији директори јавних предузећа и привредних субјеката у којима врше, или су вршили јавне функције. Након покренутих поступака изречена је укупно 61 мера због повреде одредаба Закона.
- Поднете су 4 кривичне пријаве/извештаји надлежним тужилаштвима због постојања основа сумње да јавни функционери нису пријавили имовину Агенцији или су дали лажне податке, у намери да прикрију податке о имовини, односно због основа сумње да су извршили неко друго кривично дело за које се гоњење предузима по службеној дужности.

Остали резултати у оквиру надлежности

Годишњим планом провере извештаја за 2020. годину обухваћена су 103 јавна функционера и то државни правобранилац и заменици државног правобраниоца, правобранилац и заменици правобраниоца АП Војводине, градски правобранилац и заменици градског правобраниоца Града Београда и градски правобраниоци и заменици градског правобраниоца у 26 градова у Републици Србији.

Такође, у току 2020. године, покренуто је укупно 14 ванредних провера извештаја јавних функционера због сумње да у извештајима нису пријављени тачни и потпуни подаци.

Из 2019. године, у којој су годишњим планом провере извештаја били обухваћени директори и в.д. директора јавних предузећа и привредних субјеката (актуелних и ранијих) чији су оснивачи/чланови Република Србија, Аутономна покрајина Војводина и јединице локалне самоуправе, пренето је укупно 53 поступка провере извештаја.

По кривичним пријавама и извештајима који су поднети надлежним тужилаштвима у току и пре 2020. године донета је једна осуђујућа пресуда којом се окривљеном изриче условна осуда, потврђена је једна ослобађајућа пресуда, поднет је један оптужни предлог, уз примену начела опортунитета, одбачене су три кривичне пријаве, две кривичне пријаве су одбачене јер нема елемената за гоњење које се предузима по службеној дужности и у 16 случајева спровођење доказних радњи је у току.

Током 2020. године Одбору, односно Већу Агенције, није изјављена ниједна жалба на решења директора Агенције којима су изречене мере упозорења, односно опомене. Управни суд је у једном случају одбио тужбу тужиоца поднету против Решења Одбора Агенције, којим је

потврђена одлука директора Агенције о изрицању мере упозорења због повреде одредаба Закона које регулишу област пријављивања имовине и прихода јавних функционера.

У 2020. години Прекршајни суд у Београду донео је укупно 11 одлука на основу захтева за покретање прекршајног поступка поднетих пре и у току 2020. године.

Другим надлежним државним органима поднета су четири извештаја (Пореској управи – један, Управи за спречавање прања новца – три), због постојања основа сумње да су функционери, чија су имовина и приходи били предмет провера, извршили неко друго кажњиво дело из надлежности тог органа.

Поднето је укупно **11 захтева за покретање прекршајног поступка због неблаговременог подношења Извештаја о имовини и приходима.**

У сарадњи са међународним експертским тимом USAID пројекта израђена је анализа постојећих процедура Агенције за спречавање корупције у провери Извештаја о имовини и приходима јавних функционера. На овај начин развијене су нове могућности за прикупљање и обраду података које Агенција добија од других државних органа и унапређени су аналитички алати за обраду добијених података, а све у циљу што ефикасније спроведених поступака провера.

Такође, у оквиру реализације ове активности одржани су и састанци са представницима државних органа са којима Агенција сарађује приликом прикупљања података и документације у поступку провере извештаја (Пореска управа, Републички геодетски завод, Министарство унутрашњих послова, Управа за спречавање прања новца, Агенција за привредне регистре).

Контрола финансирања политичких активности

Кључни резултати

- покренуто је **55** поступака због сумње у постојање повреде Закона о финансирању политичких активности, од којих се 35 поступака односи на изборну кампању (34 по пријавама, у току изборне кампање и једна по службеној дужности).
- **Изречено је укупно 28 мера упозорења**, од којих је седам мера упозорења донето на основу пријава поднетих против политичких субјеката (пет је у вези са изборном кампањом), а 21 мера упозорења је изречена по службеној дужности, на основу контроле поднетих извештаја политичких субјеката.
- **Поднет је један извештај надлежном тужилаштву због постојања сумње да је одговорно лице у политичком субјекту извршило кривично дело.**
- Због повреде одредаба Закона о финансирању политичких активности, **Агенција је поднела укупно 255 захтева за покретање прекршајних поступака.**
- На основу правноснажних пресуда донето је **девет решења о губитку права на добијање средстава из јавних извора намењених за финансирање редовног рада у наредној години.**

Остали резултати у оквиру надлежности

Агенција је у 2020. години контролисала извештаје о трошковима изборне кампање за избор посланика и одборника. Резултати контроле објављени су на интернет презентацији Агенције, у виду **Извештаја о контроли финансирања политичких активности за 2020. годину – Извештај о контроли трошкова изборне кампање у 2020. години**. Контрола се односила на активности политичких субјеката од дана расписивања избора до дана проглашења коначних резултата.

Осим анализе извора финансирања и трошкова изборних кампања за укупно 67 политичких субјеката, извештаји садрже преглед уочених неправилности и могућих повреда Закона о финансирању политичких активности, као и податке о поднетим захтевима за покретање прекршајног поступка пред надлежним судом.

Поред 67 политичких субјеката за које су налази контроле објављени у извештајима о трошковима изборних кампања, контролисана су и 22 годишња финансијска извештаја политичких субјеката за 2019. годину, чији су резултати контроле објављени на веб-сајту Агенције у виду Извештаја о контроли финансирања трошкова политичких активности за 2020. годину – Извештај о контроли годишњих финансијских извештаја политичких субјеката за 2019. године.

Због повреде одредаба Закона о финансирању политичких активности, Агенција је пред надлежним прекршајним судом поднела укупно **255 захтева за покретање прекршајних поступака** против политичких странака и одговорних лица у политичким странкама, односно одговорних лица група грађана.

Решење о губитку права на добијање средстава из јавних извора се доноси на основу правноснажне пресуде прекршајног суда, којом је изречена новчана казна. Како је 2020. година била изборна година, а групе грађана из претходног сазива су престале да постоје, и неке политичке странке које нису учествовале на изборима нису освојиле мандате. Агенција је донела наведена решења у складу са Законом.

Све регистроване политичке странке, као и групе грађана које имају представнике у представничким телима, дужне су да до 15. априла текуће године Агенцији поднесу Годишњи финансијски извештај за претходну годину, као и Извештај о прилозима и имовини (у даљем тексту: ГФИ), уз претходно прибављено мишљење овлашћеног ревизора. Како је рок за подношење ГФИ за 2019. годину истекао у току ванредног стања проглашеног из епидемиолошких разлога, у складу са Уредбом о примени рокова у управним поступцима за време ванредног стања¹⁴, рок за подношење овог извештаја је продужен до 5. јуна 2020. године.

У 2020. години, 248 политичких субјеката је имало обавезу подношења ГФИ за претходну годину, од тога 113 политичких странака и 135 група грађана. Законску обавезу испунило је 111 политичких субјеката, од тога 68 политичких странака и 43 групе грађана. Пет политичких субјеката није доставило извештаје у електронској, већ само у штампаној форми тако да се ти извештаји не налазе у електронским евиденцијама и на интернет презентацији Агенције.

¹⁴ „Сл. гласник РС” бр. 41/20

Агенција је контролисала 22 политичка субјекта који су поднели ГФИ за 2019. годину. Критеријуми узети у обзир приликом одабира извештаја за годишњи план контроле су:

- политички субјекти са највећим пријављеним приходима на уредно поднетим И1 обрасцима у 2019. години,
- политички субјекти са највећим пријављеним расходима у 2019. години,
- политички субјекти са највећом разликом између прихода и расхода у 2019. години и
- све парламентарне политичке странке.

Контролом је обухваћено 96,33% укупно прикупљених и 93,69% укупно утрошених средстава које су остварили сви политички субјекти који су поднели ГФИ за 2019. годину. У поступку формалне и суштинске контроле уочене су неправилности:

- неподношење ГФИ Агенцији,
- ненаменско трошење средстава,
- подношење ГФИ који не садржи све податке,
- необјављивање ГФИ на интернет презентацији политичког субјекта,
- необјављивање прилога који прелазе износ просечне месечне зараде на интернет презентацији политичког субјекта.

Сви политички субјекти са проглашеним изборним листама на изборима одржаним 2020. године (949 субјекта) имали су обавезу да у року од 30 дана од дана објављивања коначних резултата Агенцији поднесу Извештај о трошковима изборне кампање (у даљем тексту: И2 извештај) са подацима о пореклу, висини и структури прикупљених и утрошених средстава из јавних и приватних извора. Законску обавезу је испунило 747 политичких субјеката, односно 78,71% од укупног броја политичких субјеката који су били у обавези да доставе извештај.

У поступку формалне и суштинске контроле уочене су неправилности:

- неподношење И2 извештаја Агенцији,
- кашњење са подношењем И2 извештаја Агенцији,
- нетачно приказивање средстава у И2 извештају Агенцији,
- неотварање посебног рачуна у сврху прикупљања и трошења средстава за изборну кампању.

Вођење регистара и евиденција

Кључни резултати

- Успостављање новог апликативног софтвера и већа ефикасност уноса података и ажурности евиденција и регистара које води Агенција.
- Успостављене нове форме *WEB* образаца за пријаву имовине и прихода, пријаву јавних функционера, поклона и поступака јавне набавке, приватизације или другог поступка, у складу са Законом о спречавању корупције, што ће допринети ефикаснијој пријави и приказивању јавно доступних података у регистрима и евиденцијама које води Агенција.

Остали резултати у оквиру надлежности

У 2020. години примљена су укупно 2.392 обавештења од органа који су дужни да обавесте Агенцију да је јавни функционер ступио на јавну функцију, односно да му је јавна функција престала.

Укупан број регистрованих јавних функција у Регистру јавних функционера је 81.519, од тога **35.454** активних.

У 2020. години примљено је 7.114 извештаја, док је обрађено и верификовано 2.335.

Од оснивања Агенције до краја извештајног периода укупно је обрађено и објављено 59.374 извештаја.

Каталог поклона за 2019. годину објављен је у законом прописаном року до 1. јуна 2020. године и броји 681 поклон.

Најчешћи поклони су: слике, пића, књиге, сувенири, тањери, уметнине, плакете. Највише поклона пријавили су: Генерални секретаријат председника Републике, Народна скупштина РС, Министарство одбране, Војнообавештајна агенција и Влада РС.

Током 2020. године, осам правних лица, у којима је јавни функционер или члан његове породице власник више од 20% удела или акција, доставило је Агенцији 81 обавештење о учешћу у поступцима јавних набавки, приватизације или другом поступку, као и 63 обавештења о окончању поступка.

У 2020. години укупно је регистровано 24 лобиста у Регистру лобиста, док је у Регистру правних лица која обављају лобирање регистровано два правна лица.

Покренуто је укупно 173 поступка, и то: 26 поступака против јавних функционера који јавну функцију врше на републичком нивоу, два на покрајинском и 145 поступака против јавних функционера који јавну функцију врше на локалном нивоу.

Поступци су покренути:

- због неблаговременог подношења Извештаја након избора, постављења или именовања на јавну функцију – 118
- због неблаговременог подношења Извештаја по престанку јавне функције – 51
- због кумулативне повреде одредби закона – 4

Изречене су укупно 163 мере због повреде Закона о спречавању корупције, и то: 151 мера упозорења, односно мера опомене, девет мера јавног објављивања одлуке о повреди закона и три мере јавног објављивања препоруке за разрешење.

Структура изречених мера упозорења односно мера опомене:

- због неблаговременог подношења Извештаја након избора, постављења или именовања на јавну функцију – 96
- због неблаговременог подношења Извештаја по престанку јавне функције – 43
- због кумулативне повреде одредбе – 12

У 2020. години поднето је укупно **18 захтева за покретање прекршајног поступка због неблаговременог подношења извештаја након избора, постављења или именовања, односно по престанку јавне функције.**

У 2020. години Прекршајни суд у Београду донео је укупно 75 одлука на основу захтева за покретање прекршајног поступка поднетих пре и у току 2020. године.

Током 2020. године надлежним тужилаштвима поднето је **девет кривичних пријава** због постојања основа сумње да јавни функционери, у намери да прикрију имовину, нису Агенцији пријавили имовину или су дали лажне податке о имовини.

Лобирање

Агенција је наставила све активности које су јој у области лобирања законски поверене, а односе се на обуке, евиденције и контролу овог важног сегмента у процесу доношења закона. Иако је у извештајном периоду било неопходних ограничења по питању физичког окупљања, **Агенција је успешно организовала пет обука за лобисте коју је похађало 65 кандидата.** Након провере знања, полазницима су уручена Уверења о завршеној обуци за лобисту.

Донето је 25 решења о упису у Регистар лобиста као и два решења о упису у Регистар правних лица који обављају лобирање.

6.

ИЗБОРИ 2020

Кључни резултати

- Ефикасно поступање у законском року од пет дана
- Изречене **четири мере јавног објављивања препоруке за разрешење и седам мера упозорења** у вези са злоупотребом службеног положаја и јавних ресурса
- Изречено **пет мера упозорења и поднета три захтева за покретање прекршајног поступка политичким субјектима** у вези са изборном кампањом.

Изборна кампања је скуп активности политичких субјеката које почињу од дана расписивања избора и окончавају се даном проглашења коначних резултата.

Након расписивања републичких, покрајинских и локалних избора у марту 2020. године, Агенција је у оквиру своје надлежности, успешно одговорила изазову у примени нових законских одредаба које се односе на забрану злоупотребе јавне функције и јавних ресурса и у новом законском року од пет дана од дана покретања по службеној дужности, односно добијања пријаве, **радила и одлучивала у 50 предмета по пријавама против јавних функционера и 35 поступака по пријавама против политичких субјеката.**

У поступку утврђивања повреде Закона, поштујући кратак рок, али и основна процесна начела, Агенција је позвала 29 јавних функционера да се усмено или писмено изјасне о чињеницама које су од значаја за одлучивање.

Код једног броја пријава, чији подносиоци активно делују у борби против корупције и добро познају законе по којима Агенција ради, стекао се утисак да су имали за циљ само умножавање пријава, а не истинску борбу против корупције, јер су садржале изненађујуће нетачне, нејасне и правно неосноване наводе. Ипак, Агенција је уз савесну и брижљиву оцену сваког доказа посебно и свих заједно, и на основу резултата целокупног поступка, донела четири мере јавног објављивања препоруке за разрешење и то за једног градоначелника и једног председника општине, као и два директора јавних предузећа, и седам мера упозорења за остале јавне функционере, од тога за: једног градоначелника, једног председника општине и једног заменика градоначелника, три директора јавних установа и једног директора привредног друштва. После изречених мера, за једног директора школе, на основу захтева за покретање прекршајног поступка који је поднела Агенција, надлежни прекршајни суд донео је пресуду којом се јавни функционер осуђује на новчану казну у износу од 50.000,00 динара.

Агенција је у 19 случајева оценила да нема основа за одлучивање о постојању повреде одредаба Закона, о чему је подносилац пријаве писмено обавештен.

Пред Агенцијом је против политичких субјеката покренуто је 35 поступака због сумње у постојање повреде Закона у односу на изборну кампању и изречено 5 мера упозорења.

Током трајања изборне кампање Агенција је и путем медија упозоравала учеснике изборног процеса на недозвољене видове кампања и с тим у вези огласила се по питању вођења кам-

пање на интернету, подели пакета хуманитарне помоћи као недозвољеног облика политичке промоције, висини дозвољених прилога политичким субјектима и другим темама.

Агенција је за потребе контроле трошкова изборне кампање организовала обуку за посматраче и ангажовала 120 посматрача који су надгледали промотивне и предизборне активности политичких субјеката.

7.

**НАДЗОРНА
УЛОГА ОДБОРА**

До 1. септембра 2020. године, односно до дана почетка примене Закона о спречавању корупције, чланови Одбора, који су изабрани према Закону о Агенцији за борбу против корупције, настављају да обављају те функције. У циљу обезбеђивања двостепености одлучивања, Одбор је одлучивао по жалбама против одлука директора и доносио одлуке поводом других правних лекова функционера, заузимао правне ставове и доносио одлуке о правним питањима.

Чланови Одбора су, између седница, анализирали предмете у којима су известиоци и са саветницима радили на изради нацрта одлука.

Поводом сложених правних питања, а ради заузимања правних ставова, проучавали су прописе којима је регулисано одређено спорно правно питање. Надзорна улога Одбора остваривала се и разматрањем писаних месечних извештаја које је директор припремао и достављао Одбору, као и усменим извештавањем директора о раду Агенције на седницама Одбора. Чланови Одбора учествовали су у креирању политике Агенције, сарађивали са директором и узимали активно учешће у реализацији појединих активности Агенције у остваривању њене надлежности.

Одбор је усвојио Извештај о раду Агенције за 2019. годину и дао позитивно мишљење директору Агенције на нов Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Служби Агенције за спречавање корупције.

До 1. септембра 2020. године, Одбор је на седницама решавао о жалбама у 82 предмета.

Током 2020. године Управни суд је доставио одговор на 33 тужбе које су поднете ради поништаја одлука Одбора донетих у поступку решавања по жалби (од тога је 20 тужби ради поништаја одлука Одбора које су донете у 2020. години, а 13 тужби ради поништаја одлука Одбора донетих у 2019. години). По тужбама функционера које су поднете и достављене Одбору ранијих година, у току су 63 управна спора.

Управни суд је у току 2020. године доставио 27 одлука (26 пресуда и једно решење). Одбијене су 23 тужбе, три тужбе су уважене, а један поступак је решењем Управног суда обустављен због одустанка тужиоца од тужбе.

У извештајном периоду Одбор је радио у саставу од седам чланова јер након истека мандата два члана Одбора, који се бирају на предлог Адвокатске коморе Србије и Владе Републике Србије, нису изабрани нови чланови.

1. Даница Маринковић, председница, судија Апелационог суда у Крагујевцу у пензији, изабрана на предлог Административног одбора Народне скупштине,
2. доц. др Милош Станковић, заменик председнице, доцент на Правном факултету Универзитета у Београду, изабран на предлог председника Републике,
3. Слободан Газивода, члан, судија Врховног суда Србије у пензији, изабран на предлог Врховног касационог суда,
4. мр Иван Ковачевић, члан, генерални директор Пословног система „Буро Салај“ а.д., изабран на предлог Социјално-економског савета,

5. доц. др Јелена Станковић, члан, доцент на Економском факултету Универзитета у Нишу, изабрана на предлог Државне ревизорске институције,
6. Јанко Лазаревић, члан, судија Врховног суда у пензији, изабран на предлог Заштитника грађана и
7. мр Живојин Ракочевић, члан, књижевник и новинар, изабран на предлог Удружења новинара Србије и Независног удружења новинара Србије.

8.

ПОДРШКА ОРГАНИМА ЈАВНЕ ВЛАСТИ И ЗАПОСЛЕНИМА У ЈАВНОМ СЕКТОРУ

Кључни резултати

- **Израђено је 42 модела планова интегритета** за све типове институција које су по Закону о спречавању корупције у обавези да израде план и израђено је Упутство за израду и спровођење планова интегритета за трећи циклус његове израде.
- **Израђена је Методологија за општу и институционалну анализу ризика корупције.** Израђен је и Програм обуке у области спречавања корупције и јачања интегритета, Упутство за спровођење програма обуке у области спречавања корупције и јачања интегритета, као и Водич за њихову примену.

Остали резултати у оквиру надлежности

Агенција пружа подршку органима јавне власти у изради анализа, модела интерних правила, процедура, методологија, стратешких и оперативних докумената за спречавање корупције и јачање институционалног интегритета и интегритета руководилаца и запослених. Све активности и резултати који су остварени у 2020. години, планирани су у контексту једног од најважнијих стратешких циљева Агенције који се односи на јачање интегритета у јавном сектору.

Током 2020. године Агенција је наставила рад на развијању система подршке институцијама у јавном сектору (на свим нивоима власти) за израду планова интегритета тј. пружала је подршку за самопроцену која обухвата идентификацију, анализу и дефинисање мера за управљање ризицима од корупције. На основу научених лекција из претходних циклуса, Агенција је у извештајном периоду израдила 42 модела планова интегритета за све типове институција које су по Закону о спречавању корупције у обавези да израде план. Модели обухватају 107 ризичних процеса са питањима за постојеће мере, питањима за примену у пракси и предлогом мера за смањење ризика у датом процесу (неопходних за трећи циклус израде и спровођења плана интегритета) за следеће системе: политички систем, систем правосуђа, систем полиције, систем локалне самоуправе, систем одбране, систем јавних финансија и привреде, систем социјалне политике, систем здравства, систем просвете, систем културе и спорта. Урађено је и Упутство за израду и спровођење планова интегритета¹⁵ којим се дефинише начин израде и ближа садржина плана интегритета, рокови за доношење и спровођење плана интегритета, рокови за достављање извештаја о спровођењу плана интегритета Агенцији за спречавање корупције и начин вршења надзора над доношењем и спровођењем планова интегритета. Уз експертску помоћ обезбеђену посредством пројекта „Превенција и борба против корупције“ Уговор о услугама ИПА 2013, извршена је анализа постојећег софтвера за израду и праћење планова интегритета и урађена је спецификација за тендер, са елементима за израду нових сегмената и функција апликације за израду и праћење спровођења планова интегритета.

Разумевајући значај организационе културе као кључног фактора интерног окружења сваке институције, Агенција је у извештајном периоду израдила Методологију за општу и институционалну анализу ризика корупције. Методологија садржи елементе неопходне за спровођење

¹⁵ „Сл. гласник РС“ бр.145/20

ове анализе укључујући и табелу фактора ризика, индикатора фактора, средстава верификације и могућих ризика, и треба да буде делотворан механизам за анализу како вршење овлашћења на највишим нивоима управљања утиче на изглед организационе културе целокупног система, односно да ли су процеси и понашања људи (претежно у високим сферама управљања) базирани на одређеним писаним нормама. Изради методологије је претходила анализа докумената и упоредне праксе у овој области у Аустралији и Јужној Кореји.

Лични интегритет је кључни предуслов унапређења интегритета институција јавног сектора. Имајући то у виду, Агенција континуирано ради на обезбеђивању подршке запосленима у јавном сектору да јачају лични интегритет и успоставе равнотежу између поштовања правила и деловања у складу са вредностима, као и да препознају ризике корупције, анализирају их и управљају њима.

Агенција је током 2020. године израдила посебан **Програм стручног усавршавања запослених у јавном сектору у области превенције корупције** за 2020. годину, који садржи четири тематске целине од којих су три у надлежности сектора: План интегритета као механизам за превенцију корупције; Етика и интегритет у јавној управи; Тренинг за тренере у области етике и интегритета у јавној управи. Национална академија за јавну управу је овај програм уврстила у Централну евиденцију програма стручног усавршавања у јавној управи. Поред поменутих тематских целина, у евиденцију је уписана и обука под називом: Обавезе функционера према Закону о Агенцији за спречавање корупције и Закону о лобирању.

Законом о спречавању корупције уведена је **обавеза органа јавне власти да спроводе обуку запослених и руководилаца** у складу са програмом и упутством за обуку Агенције и да писмено известе Агенцију о спровођењу обука. Прописана је и прекршајна одговорност руководиоца органа јавне власти ако орган јавне власти не спроводи обуку запослених и руководилаца, у складу са програмом обуке и упутством за обуку и ако писмено не известе Агенцију о спровођењу обуке. Такође, Законом је предвиђено да Агенција стручно оспособљава лица која ће спроводити обуку у области спречавања корупције и јачања интегритета у органима јавне власти. Увођење обавезности спровођења обуке у области спречавања корупције и јачања интегритета под називом „Етика и интегритет“ је велики корак напред ка изградњи и унапређењу професионалних стандарда понашања запослених у органима јавне власти. У контексту успостављања услова за потпуну примену закона израђен је Програм обуке у области спречавања корупције и јачања интегритета и Упутство за спровођење програма обуке у области спречавања корупције и јачања интегритета као и водич за њихову примену. Упутство садржи податке о програму обуке, начинима њеног спровођења, вођењу одговарајућих евиденција, као и инструкцију о критеријумима и начину избора лица запослених у органима јавне власти који ће бити обучени за њено спровођење. Изради наведених аката претходила је детаљна анализа докумената из упоредне праксе, анализа извештаја о евалуацији досадашњих обука, стручне консултације и сарадња са другим секторима, пре свега Сектором за правне послове. Поред тога, сачињен је Водич за примену Програма и Упутства за обуке како би се обвезницима спровођења обуке о етици и интегритету детаљније објаснили сви елементи који током спровођења могу изазвати недоумице или додатна питања, и дале инструкције и савети за извођење програма. У циљу вођења ажурне евиденције о наведеним обукама, урађена је анализа елемената за израду

апликације за извештавање о спровођењу обука која садржи све елементе који су неопходни за израду софтвера, а на основу које ће се даље изградити техничка спецификација за израду софтвера и сам софтвер.

Током 2020. године **курс учења на даљину** (онлајн обука) о етици и интегритету у јавном сектору похађало је **127 полазника** од којих је њих 46 успешно положило тест знања и добило потврду. Предност организовања и спровођења онлајн обука је посебно добио на важности због новонастале епидемиолошке ситуације, али и због тога што трошкови организовања и спровођења обуке не постоје, тако да је коришћење овог модалитета едукације максимално економично за институције јавног сектора. На међународној онлајн конференцији „Активности и сарадња тела за превенцију корупције у глобално новим условима“, одржаној поводом 9. децембра, Међународног дана борбе против корупције, у оквиру панела „Нове околности као прилика за јачање интегритета“ учесницима је представљена онлајн обука о етици и интегритету.

Препознајући значај борбе против корупције на локалном нивоу и неопходности пружања подршке јединицама локалне самоуправе и јачању њихових капацитета да ефикасно управљају ризицима од корупције и другим неправилностима, Агенција је и у 2020. години наставила да прикупља податке од јединица локалних самоуправа (ЈЛС) на кварталном нивоу о изради ЛАП-а и формирању тела за његово праћење и пружа одговарајуће инструкције у датој области. Када је реч о формирању тела за праћење примене ЛАП, седам ЈЛС је известило Агенцију током 2020. године да су формирали тела, од чега су два израђена у складу са Моделом Агенције пре почетка пандемије корона вируса и расписивања избора. Узимајући у обзир наведене податке, евидентно је да је ове године успорен рад градских и општинских управа што се последично одразило и на процес израде и усвајања ЛАП-а и формирања радног тела за његово праћење. На крају последњег квартала у 2020. години, 22 ЈЛС су усвојиле ЛАП и формирале тело за праћење његовог спровођења углавном у складу са Моделом Агенције, чиме су у року испуниле своју обавезу из Акционог плана за Поглавље 23.

Свој допринос комплексном процесу израде Оперативног плана за спречавање корупције у областима од посебног ризика, а што је и обавеза из Акционог плана за Поглавље 23, Агенција је у 2020. години дала тако што је заједно са консултантом (који је ангажован уз помоћ ИПА 2013 пројекта „Превенција и борба против корупције“), радила на развијању Методологије за израду процене утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у рањивим областима (здравство, порези, царине, образовање, локална самоуправа, приватизација, јавне набавке и полиција).

Превенција је први и најважнији корак за успешно супротстављање проблему корупције, јер јача и штити интегритет јавног сектора и тиме доприноси повећању поверења јавности у рад институција и има дугорочан ефекат на смањење корупције у друштву. Едукацијом, развијањем свести и јачањем знања запослених у јавном сектору о ризицима корупције и њеним ефектима, развијамо њихове капацитете и способности да се одупру корупцији. Због тога Агенција пружа подршку органима јавне власти у вези са изградом и спровођењем различитих алата и механизма за спречавање корупције и јачањем личног интегритета руководиоца и запослених у јавном сектору.

9.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Кључни резултати

- У складу са Законом о спречавању корупције, успостављени су предуслови за спровођење нове надлежности Агенције која се односи на **надзор над спровођењем Ревидираног Акционог плана за Поглавље 23 – потпоглавље Борба против корупције** и израду првог Извештаја о спровођењу овог документа; донето је **Упутство о начину извештавања о спровођењу стратешких докумената** („Службени гласник РС“, бр. 145/20) и израђене су **Смернице за извештавање о спровођењу и вршењу надзора над спровођењем Ревидираног Акционог плана за Поглавље 23 – потпоглавље Борба против корупције**¹⁶, уз подршку пројекта „Превенција и борба против корупције“ (IPA 2013);
- Агенција је изабрана за **председника Мреже институција за спречавање корупције (NCPA)**, која окупља 30 чланица из Европе и света, уз једног посматрача и четири партнерске институције. Агенција је била међу њеним оснивачима, на позив Националне антикорупцијске агенције Италије, а пре избора за председника, две године заредом била је и један од потпредседника.

Остали резултати у оквиру надлежности

У оквиру **NCPA**, у 2020. години, Агенција је била укључена у пројекте који се односе на перцепцију корупције и анализу антикорупцијских институција на глобалном нивоу (који су завршени), као и у пројекте у вези са улогом медија у борби против корупције, мандатом антикорупцијских институција, надзором над спровођењем стратешких докумената у области спречавања и борбе против корупције и пријавом имовине и прихода јавних функционера.

У оквиру **Четвртог круга евалуације Групе држава против корупције Савета Европе (GRECO)**, који обухвата спречавање корупције у односу на посланике, судије и тужиоце, Агенција, чији директор је шеф Делегације, дала је допринос заједничким напорима релевантних државних институција са циљем усклађивања са међународним стандардима у овим областима. У односу на претходни, Прелазни извештај, који је усвојен у марту 2019. године, Други извештај о усклађености, који је усвојен у октобру 2020. године, садржи три унапређене препоруке, које се директно тичу надлежности Агенције. Препорука, која се односи на Закон о лобирању, из делимично испуњене, унапређена је у испуњену; препорука, која се односи на Закон о спречавању корупције, из неиспуњене, унапређена је у делимично испуњену, а препорука, која се односи на јачање улоге Агенције, из неиспуњене, унапређена је у испуњену.

У претходној години почео је и **Пети круг евалуације GRECO**, који се односи на спречавање корупције и унапређење интегритета у централним органима државне управе – највише извршне функције и агенцијама задуженим за спровођење закона, за који је Агенција, у координацији са Министарством правде, у првој фази евалуације, израдила одговоре на

¹⁶ Видети на: www.acas.rs/wp-content/uploads/2020/12/Smernice_za_izveštavanje_ACAS_cir_final.pdf

упитник. Представници Агенције су, током протекле године, учествовали на свим пленарним заседањима *GRECO*, као део Делегације Србије.

Започет је и **Други круг евалуације спровођења УН Конвенције против корупције (*UNCAC*)** запоглавље II *UNCAC* – Мере спречавања корупције и поглавље V *UNCAC* – Повраћај добара за Србију, коју надзиру Холандија и Летонија. Агенција је, такође, израдила свеобухватне одговоре на упитник самопроцене, у првој фази евалуације, а процес координира Министарство правде. Представници Агенције у протеклој години учествовали су и у евалуацији спровођења *UNCAC* за Јерменију, коју Србија надзире са Доминиканском Републиком.

У оквиру **годишњег циклуса извештавања о спровођењу *UNCAC***, Агенција је у протеклој години израдила прилог на тему унапређења делотворности тела за борбу против корупције (чл. 6, ст. 1 и 2 *UNCAC*), у сарадњи са Министарством правде и Министарством унутрашњих послова. Представници Агенције учествовали су и на II. заседању Међувладине Радне групе за превенцију корупције Канцеларије УН за питања дроге и криминала (*UNODC*), на којем је разматрана делотворност антикорупцијских институција, у складу са *UNCAC*.

У својству националног координатора **Мреже за борбу против корупције Организације за економску сарадњу и развој (*ACN/OECD*)**, у сарадњи са релевантним националним актерима, Агенција је радила на спровођењу активности у вези са заседањем радних тела ове иницијативе и израдом годишњег извештаја о раду; индикаторима за праћење активности чланица *ACN/OECD*; израдом извештаја о антикорупцијским реформама у источној Европи и централној Азији за период 2016-2019. године; спровођењем Истанбулског антикорупцијског акционог плана¹⁷; унапређењем интегритета у приватном сектору; израдом тематске студије о инкриминисању корупције, а Министарство финансија одобрило је и годишње издвајање за рад ове иницијативе. **У оквиру *OECD***, Агенција је била укључена у израду Извештаја о конкурентности југоисточне Европе 2021, као и у Мултидимензионални преглед Србије, у домену спречавања корупције.

Поред унапређења већ постојеће сарадње са бројним институцијама за спречавање и борбу против корупције **на билатералном нивоу**, Агенција је у 2020. години успоставила комуникацију и сарадњу са новим антикорупцијским институцијама из Бугарске, Албаније, Еквадора, Казахстана, Узбекистана и Туниса.

Закључен је и **Меморандум о сарадњи са Комисијом за борбу против корупције и одузимање незаконито стечене имовине Бугарске**, који је усмерен на унапређење ефикасности у спречавању и борби против корупције путем размене искустава, добрих пракси, информација, као и техничке помоћи.

¹⁷ Истанбулски акциони план за борбу против корупције представља програм колегијалног надзора који од 2003. године делује у склопу *ACN/OECD*. Усмерен је на реформе у борби против корупције кроз евалуацију држава и надзор над спровођењем препорука, које промовишу стандарде предвиђене УН Конвенцијом за борбу против корупције и другим међународним инструментима и примерима добре праксе.

Када је реч о **процесу европских интеграција**, Агенција, у складу са надлежностима, учествује у свим активностима у оквиру преговора Србије за чланство у ЕУ. Током протекле године, Агенција је резултате рада представљала кроз извештавање о спровођењу Акционог плана за Поглавље 23, а потом и Ревидираног Акционог плана за Поглавље 23. Са циљем успостављања система праћења резултата и случајева из делокруга рада Агенције, на полу-годишњем нивоу достављани су **извештаји о спровођењу прелазних мерила за Поглавље 23** у области сукоба интереса, пријаве и провере имовине и прихода функционера, посебно судија и тужилаца, као и контроле финансирања политичких активности, у сарадњи са Републичким јавним тужилаштвом и прекршајним судовима. Агенција је наставила и са извештавањем о резултатима и изазовима у раду и за потребе **израде годишњег извештаја Европске комисије о напретку Србије** у реформама, и то у области политичких критеријума, борбе против корупције, правосуђа и реформе јавне управе; **о спровођењу Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП)** посредством тела за спровођење – Одбора за СПП, Пододбора за правду, слободу и безбедност и Посебне групе за реформу јавне управе, као и о спровођењу **Националног програма за усвајање правних тековина ЕУ (NPAА)**. У 2020. години, поред наведених тела за спровођење СПП, Агенција је израдила и прилог за Пододбор за економска и финансијска питања и статистику.

Праћено је и спровођење годишњег Оперативног плана **Стратешког плана за период 2019-2023.** године, који је Агенција сачинила уз подршку *USAID* Пројекта за одговорну власт те, на основу резултата и научених лекција из претходног периода, приступила изради годишњег Оперативног плана за 2021. годину.

Видне су и динамичне **активности представљања рада и резултата Агенције у међународним оквирима**. Повећан је број институција, које се Агенцији обраћају за успостављање сарадње и размену искуства, као и позиви представницима Агенције да прикажу примере добре праксе на међународним конференцијама и обукама. Међу најзначајнијим у протеклој години били су учешће на завршном састанку 28. Економског и еколошког форума *OSCE*, на тему спречавања и борбе против корупције посредством иновација, повећане транспарентности и дигитализације, као и на два припремна састанка, у оквиру албанског председавања *OSCE*. Искуства су представљена и на међународним конференцијама и вебинарима, које су организовали *ACN/OECD*, као и антикорупцијска тела из Палестине, Казахстана, Француске, итд.

Настављено је и **континуирано пружање подршке међународне заједнице Агенцији** посредством различитих пројеката и иницијатива, са циљем системског оснаживања стручних и техничких капацитета Агенције. Иако је у 2019. години Агенција, директно или индиректно, била укључена у највише пројеката од оснивања, у 2020. години је забележила још већи успех у том домену, имајући у виду повећан број међународних партнера, који су пружили подршку спровођењу надлежности Агенције.

Унапређење сарадње са прекршајним судовима и тужилаштвима, израда Упутства о поступку закључења споразума о признању прекршаја, јачање аналитичких и истраживачких капацитета, израда Методологије за анализу извештаја о имовини и приходима јавних функционера у поступку провере са пратећим обукама, као и израда Приручника за препознавање и

управљање ситуацијама сукоба интереса и неспојивости функција, неке су од активности подржане посредством **USAID Пројекта за одговорну власт**.

Мисија OSCE у Србији пружила је значајну подршку Агенцији у смислу, између осталог, израде Методологије за анализу ризика корупције у прописима и одговарајућих основних и напредних обука, обезбеђивања софтверских лиценци и унапређења техничких капацитета, јачања вештина запослених, као и организације међународне конференције поводом 9. децембра, Међународног дана борбе против корупције.

У оквиру **Уговора о услугама „Превенција и борба против корупције”**, који финансира ЕУ из IPA 2013 програма, израђене су, између осталог, Смернице за извештавање о спровођењу и вршењу надзора над спровођењем Ревидираног Акционог плана за Поглавље 23 – потпоглавље Борба против корупције, као и Нацрт методологије за процену утицаја мера предузетих са циљем смањења корупције у ризичним областима (здравство, порези, царине, образовање, локална самоуправа, приватизација, јавне набавке и полиција), одржани су вебинари за представнике локалних самоуправа у вези са новинама Закона о спречавању корупције, као и обуке за запослене у Агенцији на тему прикупљања и анализе података.

Изузетно значајну подршку Агенција је добила и од **Министарства правде САД**, у виду донације опреме и оснаживања техничких капацитета.

Сарадња са **Међународном фондацијом за изборне системе (IFES)** настављена је кроз активности усмерене на јачање капацитета запослених у области контроле финансирања политичких активности, као и израду водича у овом домену.

Подршка посредством **Иницијативе Светске банке за унапређење транспарентности и одговорности у Србији** огледа се у активностима израде Модела Кодекса понашања јавних функционера са смерницама за његово спровођење, као и успостављања праксе и израде процедуре, којом ће се обезбедити да Агенција редовно објављује податке о томе како органи јавне власти спроводе њене препоруке.

Агенција је претходној години укључена и у **пројекат Савета Европе „Спречавање прања новца и финансирања тероризма у Србији”**, уз подршку Шведске међународне развојне агенције (*SIDA*), као и у **Регионални програм „Југоисточна Европа – заједно против корупције”** Регионалне антикорупцијске иницијативе (*RAI*) и *UNODC* уз подршку Аустријске развојне агенције (*ADA*).

Посвећена **укључивању младих** и јачању њихове свести о узроцима и озбиљности корупције, Агенција је, након успешног програма стажирања за младе професионалце из југозападне Србије у 2019. години, у организацији Мисије *OSCE* у Србији и Мисије САД при *OSCE*, и у 2020. години одабраној стажисткињи, у трајању од шест месеци, омогућила стицање знања и увида у надлежности и механизме спречавања корупције које примењује.

Када је реч о **програмирању средстава међународне помоћи**, Агенција континуирано учествује у раду секторских радних група за програмирање и координацију средстава IPA и

остале развојне помоћи за секторе правде, унутрашњих послова и реформе јавне управе, као и изради пратећих докумената. У протеклој години дала је допринос релевантним секторским радним групама за програмирање IPA III (IPA 2021/2022), као и процесу који се односи на уговарање и спровођење „Flexible Facility“ пројекта (IPA 2019), у сарадњи са Министарством за европске интеграције и Министарством правде. Учествовала је и у међународној независној евалуацији коришћења средстава ЕУ и сарадње Србије и ЕУ за период 2012-2018. године, као и у независној евалуацији USAID Пројекта за одговорну власт. Агенција је у 2020. години активно доприносила и раду Мреже за сузбијање неправилности и превара у поступању са средствима ЕУ Министарства финансија.

10.

МЕЂУИНСТИТУЦИОНАЛНА САРАДЊА И УЧЕШЋЕ ГРАЂАНА У СПРЕЧАВАЊУ КОРУПЦИЈЕ

Сарадња са другим државним органима

Имајући у виду значај борбе против корупције, државни органи свакодневно јачају међусобну сарадњу и улажу заједничке напоре у области размене и обраде података и координираних активности. Резултат ове сарадње је унапређење ефикасности у спречавању и борби против корупције и организованог криминала.

У спровођењу послова из своје надлежности Агенција развија сарадњу са Министарством правде, Министарством унутрашњих послова, Министарством финансија – Пореском управом, Управом царина и Управом за спречавање прања новца. Значајне активности реализује и са Републичким јавним тужилаштвом, Тужилаштвом за организовани криминал и Канцеларијом Савета за националну безбедност и заштиту тајних података. Ови органи су и потписници споразума о успостављању Националног криминалистичко-обавештајног система НКОС, у складу са Акционим планом за Поглавље 24 у оквиру приступних преговора Републике Србије за чланство у Европској унији.

Агенција је у извештајном периоду интензивирала сарадњу са прекршајним судовима која се у највећем делу односила на изразу и доношење Упутства о поступку закључења споразума о признању прекршаја у Агенцији, у складу са Законом о спречавању корупције. Настављена је сарадња и са другим независним државним органима – Заштитником грађана, Повереником за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Државном ревизорском институцијом и Повереником за заштиту равноправности.

Агенција је у извештајном периоду дала два мишљења о процени ризика корупције у предлозима и нацртима прописа. По један захтев за давање мишљења су упутили Министарство правде и Министарство финансија.

С обзиром на знатно мањи број захтева у односу на претходне године, епидемиолошку ситуацију изазвану вирусом COVID-19 и почетак примене Закона о спречавању корупције, који по први пут експлицитно прописује надлежност Агенције у области процене ризика од корупције у прописима, Агенција је 2020. годину искористила за припрему **нове Методологије о процени ризика корупције** у прописима у сарадњи са ОЕБС-ом.

Сарадња са цивилним друштвом и медијима

Кључни резултат

- **Успостављено трајно и подстицајно партнерство** кроз финансијску и саветодавну подршку цивилном друштву, консултативне састанке, заједничке активности, размену мишљења и надзор над спровођењем пројеката.

Остали резултати у оквиру надлежности

Агенција је континуирано посвећена важном стратешком циљу – повећању нивоа учешћа друштва у спречавању корупције. Представнике организација цивилног друштва уврстила је као говорнике на међународној онлајн конференцији „Активности и сарадња тела за превенцију корупције у глобално новим условима”, посвећеној Међународном дану борбе против корупције.

Сарадња са цивилним сектором одвијала се и путем доделе средстава пројектима усмереним на подизање антикорупцијске културе. У оквиру **11. конкурса** објављеног у извештајном периоду, Агенција је доделила средства у висини до **1.440.000,00 динара** пројекту који испуњава конкурсни циљ – Подржан развој и јачање интегритета, јавне одговорности и транспарентности рада органа јавне власти са циљем унапређења борбе против корупције. Транспарентно оглашавање Конкурса на интернет презентацији Агенције, Порталу Е-управе и Е-календару Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом Владе Републике Србије оснажено је и промоцијом путем сарадње са Грађанским иницијативама и путем профила Агенције на друштвеним мрежама. У конкурсном року пристигло је седам предлога пројеката од којих је један због формалних недостатака одбачен, док је за преосталих шест Конкурсна комисија спровела процедуру оцењивања и рангирања. Утврђена је Листа вредновања и рангирања по којој је пројекат „**Ка више транспарентности и одговорности у процесима доношења одлука**” Бечејског удружења младих (БУМ) најбоље рангиран. Пројекат је у току, уз активан мониторинг Агенције.

Сарадња са овим удружењем је допринела усмеравању **фокуса јавности на важност борбе против корупције на локалном нивоу**. Кампања која прати пројекат доприноси надзору рада локалне самоуправе од самих грађана, који су активно укључени у израду буџета и других општинских докумената, што доприноси високом вредновању транспарентности рада ове локалне самоуправе.

Агенција улаже значајне напоре у **неговање партнерског односа са медијима**, јер објективно медијско извештавање је подстицај за њено ефикасније и ефективније деловање. Агенција континуирано ради на подизању свести у јавности у вези са правилним разумевањем њених законских надлежности које су искључиво превентивне природе.

Пажљиво прати истраживачко новинарство о случајевима корупције у Србији, и у оквиру своје надлежности поступа у сваком конкретном случају. Редовно одговара и на новинарска питања, којих је у извештајном периоду било 87. Питања су се у највећем броју односила на пријаву имовине и прихода јавних функционера и потенцијалне ситуације сукоба интереса.

Основни канал комуникације са јавношћу је интернет страница <http://www.acas.rs> путем које је у извештајном периоду објављено 86 саопштења за јавност. Присуством на друштвеним мрежама, где њене стране имају велики број пратилаца, омогућен је контакт са Агенцијом у реалном времену.

Агенција је у извештајном периоду одржала једну радионицу са представницима организација цивилног друштва и новинарима, чији је циљ био упознавање са најважнијим новинама које је донео нов Закон.

Поступање по представкама грађана

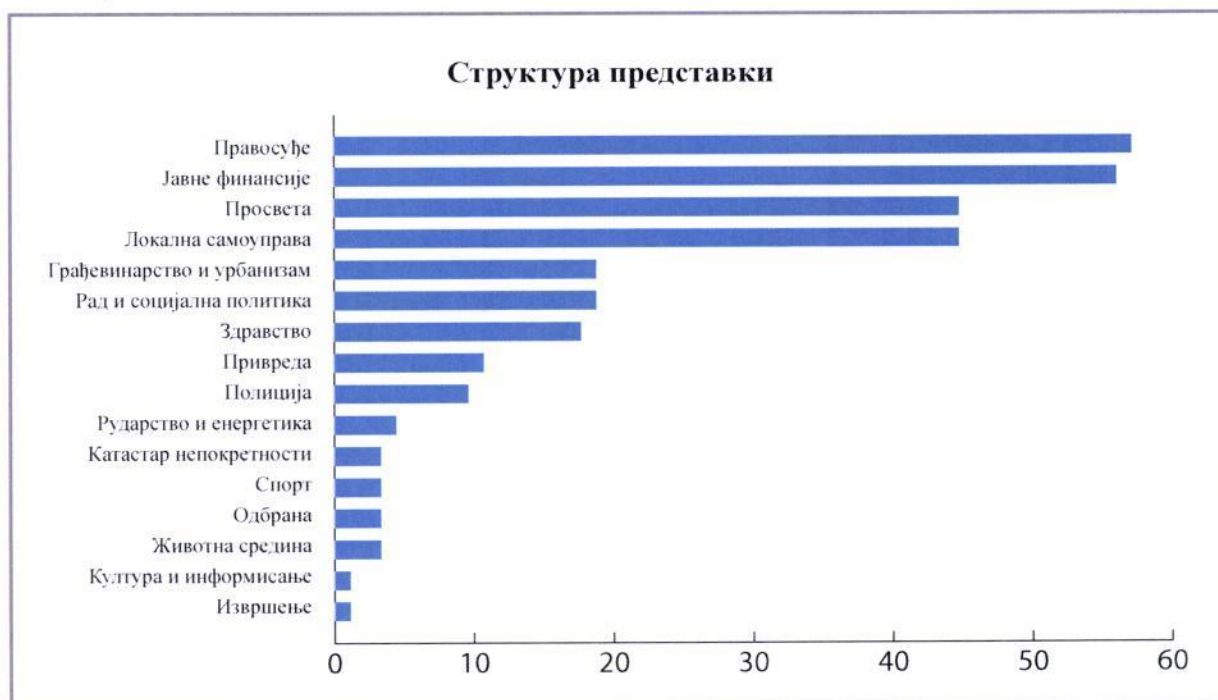
Кључни резултати

- Окончано је поступање у **468 предмета** из извештајног периода и претходних година.

Остали резултати у оквиру надлежности

У току 2020. године формирано је 320 предмета по представкама физичких и правних лица, а окончано поступање у 468 предмета из извештајног периода и претходних година.

Структура нових представки евидентираних у извештајном периоду: 58 из области правосуђа, 57 из области јавних финансија, 46 из области просвете, 46 из области локалне самоуправе, 19 из области грађевинарства и урбанизма, 19 из области рада и социјалне политике, 18 из области здравства, 11 из области привреде, 10 из области полиције, 4 из области рударства и енергетике, 3 из области катастра непокретности, 3 из области спорта, 3 из области одбране, 3 из области животне средине, 1 из културе и информисања/медија, 1 из области извршења, као и 18 представки које су оцењене као неуредне, односно по којима Агенција није надлежна да поступа.

У извештајном периоду Агенција је упутила **326 дописа органима јавне власти**, у највећем броју надлежним инспекцијама ради вршења надзора и информисања Агенције о налазу утврђеном код контролисаног субјекта, док се у појединим предметима због утврђивања основаности поднете представке Агенција обрађала директно пријављеним органима јавне власти ради доставе документације и давања изјашњења.

Агенција се највише пута обратила Просветној, Буџетској, Здравственој и Управној инспекцији, Пореској управи, Инспекторату за рад, Канцеларији за јавне набавке, Заштитнику грађана, Комори извршитеља, Државном правобранилаштву, Агенцији за реституцију, Сектору унутрашње контроле МУП-а, као и надлежним инспекцијама у јединицама локалне самоуправе.

У 73 предмета Агенција се обратила надлежним тужилаштвима достављањем представке на даљу надлежност и поступање или захтевом за достављање информација о исходу поступања тужилаштва на основу представки које је Агенција доставила у претходном периоду. Од наведеног броја обраћања, Агенција је Посебним одељењима за сузбијање корупције Виших јавних тужилаштава упутила 46 дописа, а Тужилаштву за организовани криминал шест дописа.

С обзиром на превентивну улогу коју Агенција према својим надлежностима генерално има, поступање Агенције по представкама карактерише указивање органима јавне власти на неправилности које стварају могућности за корупцију у јавном сектору. Одредбама Закона прописано је да, ако су током поступања по представци утврђене чињенице и изведени докази који изазивају сумњу да постоје неправилности у раду органа јавне власти, Агенција подноси образложени предлог за надзор органу који надзире рад органа јавне власти против кога је представка поднета. Такође, ако Агенција у поступању по представци оцени да у раду органа јавне власти постоје околности које могу да доведу до корупције, даје препоруке органу јавне власти са мерама ради отклањања стања, са роком за њихово предузимање. Законом је уведена значајна промена да од 1. септембра 2020. године, под одређеним условима, **Агенција може да поступа и по анонимним представкама.**

Пристап информацијама од јавног значаја

Кључни резултати

- Од укупног броја за достављањем информација Агенција је поступила у **98,33%** тражених захтева.

Остали резултати у оквиру надлежности

Агенција је примила 188 захтева за пристап информацијама од јавног значаја у извештајном периоду. Највише захтева упутили су представници медија (120), а Агенција је по највећем броју захтева поступила достављањем тражених информација (118), док су два захтева одбијена. Највише захтева односило се на достављање података у вези са имовином јавних функционера (63) и у вези са буџетом (14).

Од укупног броја захтева, грађани су упутили 38, а Агенција је по највећем броју захтева поступила достављањем тражених информација (36), односно 94,73% тих захтева, док је један захтев одбијен.

Током 2020. године организације цивилног друштва су у 27 случајева упутиле захтев Агенцији за доставу информација од јавног значаја, а Агенција је по највећем броју захтева поступила достављањем тражених информација (25), односно 92,30% тих захтева, по једном захтеву је поступање у току, а један од наведених захтева је одбијен. У извештајном периоду један захтев је упутио орган власти, два захтева су упутили остали подносиоци, а Агенција је за сва три захтева поступила достављањем тражених информација. Незадовољне странке су у извештајном периоду Поверенику поднеле осам жалби: једну против решења Агенције о одбијању захтева и седам жалби због недостављања свих тражених информација.

11.

ИСТРАЖИВАЊЕ КОРУПЦИЈЕ

Кључни резултати

- Спроведено је и израђено 12 истраживања и анализа из области корупције, чији су резултати у функцији повећања ефективности рада Агенције.

Остали резултати у оквиру надлежности

Истраживање корупције је активан процес проучавања појава ради откривања, тумачења и појашњавања чињеница, док анализа прикупљених података одговара фази идентификације и интерпретације сакупљених података, који се могу комбиновати са циљем испитивања узрока који су довели до коруптивног понашања.

Законом је прописано да Агенција истражује стање корупције, анализира ризике од корупције и сачињава извештаје са препорукама ради отклањања ризика.

На основу спроведених истраживања и израђених анализа о питањима у вези са стањем корупције у Републици Србији, Агенција припрема извештаје којима доприноси да се јавности на објективан начин прикаже стање у области корупције, као и улога и активности Агенције усмерене ка њеном сузбијању.

У исто време, резултати спроведених истраживања и израђених анализа могу бити корективан фактор владином сектору и квалитетан показатељ другим надлежним институцијама колико ефикасно раде на пољу спречавања и борбе против корупције.

Свако појединачно истраживање наводи информацију о коришћеној методологији и садржи, својеврсно, теоретско објашњење појединих појмова из области корупције, што и обичном читаоцу значајно олакшава сагледавање проблематике корупције као негативне друштвене појаве, као и резултате и закључке који су изведени из анализа добијених података након спроведених истраживања.

Приликом одабира истраживања и анализа које је Агенција спроводила током 2020. године, узимане су у обзир теме из области корупције које нису обрађиване у претходним годинама, а за које се сматрало да могу бити сврсисходне и у функцији повећања ефективности рада Агенције.

Током 2020. године Сектор за истраживање и аналитику спровео је, између осталих, следеће анализе и истраживања:

- **Истраживање финансирања антикорупцијских институција у региону у 2018. и 2019. години**

Овим истраживањем су обухваћене антикорупцијске институције у Северној Македонији, Црној Гори, Хрватској и Србији. Предмет истраживања су методологије процеса буџетирања, висина, структура и реализација буџетских средстава у посматраном периоду, као и специфичности из области финансирања сваке од предметних институција појединачно.

Општи закључак спроведеног истраживања је да свака антикорупцијска институција може да унапреди неки од наведених елемената финансирања у будућем периоду. Неке од битних карактеристика су да:

- црногорска, македонска и хрватска антикорупцијска институција примењују недовољно развијене методологије програмског буџетирања;
- македонска антикорупцијска институција има неразвојне буџете у посматраном периоду.

- **Истраживање и анализа регулисања неспојивости функција у појединим земљама Европске уније**

Предмет истраживања и анализе је уставноправно регулисање неспојивости функција у државним органима у појединим земљама Европске уније и њихове неспојивости са функцијом посланика у Европском парламенту. Истраживањем су обухваћене следеће државе: Белгија, Бугарска, Чешка, Данска, Немачка, Естонија, Ирска, Грчка, Шпанија, Француска, Хрватска, Италија, Кипар, Летонија, Литванија, Луксембург, Мађарска, Малта, Холандија, Аустрија, Пољска, Португал, Румунија, Словенија, Словачка, Финска, Шведска и Уједињено Краљевство. У оквиру наведених држава, посматране су функције у законодавној, извршној и судској грани власти. Таргетиране функције су: функција члана националног парламента, шефа државе, члана владе, функције у правосуђу и функција судије уставног суда. Примењиван је упоредноправни метод истраживања.

Све опсервиране чланице ЕУ су државе у којима је заступљен систем поделе власти, са механизмима међусобног ограничавања власти („The system of checks and balances”). Међу њима је највећи број републиканског типа владавине, док су две државе са монархијским типом државног уређења (Белгија и Шпанија). Неке од држава су федералног типа (Белгија, Немачка), друге су унитарне са различитим облицима територијалне аутономије (Италија, Шпанија), док су треће чисто унитарне државе (Бугарска, Хрватска, Словенија и др.).

Истраживањем су груписана три начина уставноправног регулисања неспојивости наведених функција. У првој групи налазе се државе са свеобухватним и детаљним уставноправним регулисањем неспојивости функција (нпр. Шпанија и Словачка, као и Грчка, у којој је, поред инкомпатибилитета, детаљно уставно регулисан и инелегибилитет – немогућност кандидовања одређених категорија функционера за парламентарну функцију). У другој групи опсервираних држава су државе у којима је неспојивост функција уставноправно уређена са позивом на детаљну регулацију органским законима или обичним законима (нпр. Француска). У трећој групи земаља (нпр. Чешка, Португал) не постоји уставноправно уређење неспојивости функција.

Нespoјивост функције члана Европског парламента уређена је према условима из члана 12. Акта из 1976. о избору чланова Европског парламента на непосредним изборима.

Истраживањем је утврђено да је у свим посматраним земљама правило да вршење јавних функција у националним системима инкомпатибилно са функцијом члана Европског парламента, с тим што је раније било и изузетака (нпр. могућност истовременог вршења функције

члана Европског парламента и члана Парламента Уједињеног Краљевства до избора за ЕП 2009. године). Ово правило је успостављено чланом 7. Акта из 1976. којим је утврђена листа функција неспојивих са чланством у Европском парламенту. Та листа укључује нарочито неспојивост са функцијом „члана владе државе чланице” и са „чланом националног парламента”.

Истраживањем је утврђена тенденција даљег поштравања инкомпатибилитета функција које се врше на националном нивоу са функцијом члана ЕП.

- **Истраживање и анализа подношења извештаја о имовини и приходима јавних функционера, садржина и провера података из наведених извештаја у земљама региона**

Предмет истраживања и анализе су важећи прописи земаља у региону који регулишу начин и рокове подношења Извештаја о имовини и приходима јавних функционера, садржину тих извештаја, јавност података из Извештаја, као и проверу података из Извештаја. Истраживањем и анализом обухваћени су важећи прописи у Хрватској, Црној Гори, Северној Македонији, Словенији и Србији. Најзначајнији закључци до којих се дошло спроведеним истраживањем и касније израђеном анализом су:

- у погледу *начина и рокова подношења Извештаја* – у свим анализираним државама, функционери имају обавезу да подносе извештаје о својој имовини и приходима (у Северној Македонији – о имовини и интересима), при чему већина њих наводи који функционери подлежу или не подлежу овој обавези. Тако је у Северној Македонији, Србији, Хрватској и Словенији одређено који функционери подлежу овој обавези, док Црна Гора прописује да ову обавезу имају сви јавни функционери. Ова обавеза се односи на имовину и приходе функционера, а у Србији, Црној Гори и Хрватској и на имовину и приходе одређених повезаних лица. У Србији је законом прописано да одређени функционери немају обавезу подношења Извештаја, с тим да Агенција може и од њих захтевати да га поднесу;
- у вези са *садржином Извештаја и јавношћу података* – Поред података о функционеру и функцији коју обавља, основну садржину Извештаја чине подаци о непокретностима које функционер поседује, о покретним стварима које прелазе одређену, законом прописану вредност и о приходима које остварује. Осим тога, он може садржати и податке о хартијама од вредности, правима по основу права интелектуалне својине, готовом новцу који прелази одређени износ и друге. Подаци из ових извештаја су углавном јавни, осим података за које је законом предвиђено да се не објављују, као што су тачна адреса, износ средстава на рачунима и други;
- у погледу *провере података из Извештаја* – У свим државама надлежни антикорупцијски орган проверава истинитост и потпуност пријављених података. Предмет провере су подаци о имовини и приходима функционера, али и повезаних лица. Ова провера се врши прикупљањем и упоређивањем података од других правних субјеката, који су дужни да на захтев антикорупцијског органа доставе тражене податке у року који он одреди. Ови подаци се могу тражити и од самог функционера. Уколико се утврди да се имовина функционера повећала несразмерно у односу на пријављене приходе, антикорупцијски орган ће затражити од функционера да

објасни и документује повећање имовине. Уколико функционер не докаже да су имовина и приходи стечени у складу са законом, антикорупцијски орган ће о томе обавестити друге надлежне органе, пре свега орган који је функционера изабрао, поставио или именовано на функцију. Уколико антикорупцијски орган сматра да постоји сумња да је почињено кривично дело или прекршај, онда ће надлежном органу поднети одговарајућу пријаву, кривичну или прекршајну.

- **Статистичка анализа каталога поклона за 2019. годину**

Анализа представља статистички приказ поклона и њихово поређење у односу на претходне године. Појам поклона дефинисан је Законом о Агенцији за борбу против корупције и он може бити новац, ствар, право и услуга извршена без одговарајуће накнаде и свака друга корист која је дата функционеру или повезаном лицу у вези с вршењем јавне функције. Закон познаје две врсте поклона које функционер или лице повезано са њим може да прими у вези са вршењем јавне функције, а то су протоколарни и пригодни поклон. Агенција од 2014. године до данас израђује и објављује *Статистичку анализу Каталога поклона* која садржи: број поклона по годинама, број поклона по врсти, својина поклона, подела поклона по нивоу власти, подела поклона према режиму својине, однос функције и својине на поклону, преглед држава дародаваца, листу функционера који су примили поклоне, листу поклонодаваца.

Неки од карактеристичних закључака ове анализе су:

- када су у питању поклони примљени у 2019. години функционери су пријавили 681 поклон примљен у вези са вршењем јавне функције, што је више у односу на 2018. годину, када су пријавили 668 поклона;
- у 2020. години наставио се тренд изразито слабог одзива органа јавне власти за пријављивање поклона Агенцији примљених у 2019. години;
- у 2019. години функционери су примили више протоколарних (505), него пригодних (176) поклона;
- у 2019. години мањи број поклона функционери су задржали у личној својини (134), док је 547 поклона прешло у јавну својину;
- у 2019. години вредност поклона који су функционери примили креће се од 0,00 динара до 1.200.000 динара.

12.

ГОДИШЊИ
РЕЗУЛТАТИ

Као орган са превентивном функцијом у сузбијању корупције, **током 2020. године** Агенција се суочила са бројним случајевима кршења одредаба Закона.

У питањима провере имовине, сукоба интереса, благовременог подношења редовних и ванредних Извештаја, контроле финансирања политичких активности и другим случајевима за које Агенција има искључиву надлежност, због повреде законских одредаба, **директор Агенције је изрекао 412 мера.**

У одлучивању по жалбама јавних функционера, **Одбор Агенције је потврдио 91,46% решења директора.**

Искрено посвећени изградњи и јачању интегритета институција и оних који их представљају, током поступања у 2020. години, против јавних функционера, политичких субјеката, правних лица и одговорних лица у правном лицу Агенција је поднела и **286 захтева за покретање прекршајног поступка.**

У оквиру поступања, због постојања основа сумње на извршење кривичног дела, Агенција је поднела и **14 кривичних пријава или извештаја надлежним тужилаштвима.**

13.

ПРЕПОРУКЕ

- Усвојити Закон о изменама и допунама Закона о финансирању политичких активности тако да се пропишу одговарајуће санкције за сва законом забрањена понашања за која није предвиђена ни прекршајна ни кривична одговорност;
- Усвојити Закон о изменама и допунама Закона о политичким странкама, ради дефинисања појма групе грађана и ради регулисања свих спорних питања која из тог појма произилазе;
- Усвојити Закон о изменама и допунама Закона о лобирању тако да се пропише да подаци из извештаја о раду лобиста и обавештења о лобистичким контактима лобираних лица, као и о евиденцијама органа власти буду јавни;
- Поступити по иницијативи Агенције за аутентично тумачење одредбе чл. 46. ст. 1. Закона о спречавању корупције (Обављање другог посла или делатности), како би се омогућила њена доследна примена;
- Доследно и благовремено извршавати обавезу, коју имају овлашћени предлагачи закона, у смислу достављања нацрта закона Агенцији, ради давања мишљења о процени ризика корупције у законима из области посебно ризичних за настанак корупције;
- Приликом израде новог стратешког документа за борбу против корупције на националном нивоу користити налазе и препоруке које је Агенција формулисала у годишњим извештајима о праћењу спровођења Националне стратегије за борбу против корупције и акционих планова за њено спровођење за период 2013-2018. године;
- Ради постизања вишег степена успешности у спровођењу дефинисаних активности у процесу европских интеграција користити налазе и препоруке које је Агенција формулисала у првом Извештају о надзору над спровођењем Ревидираног Акционог плана за Поглавље 23 – потпоглавље Борба против корупције;
- Обезбедити организационе и кадровске предуслове у органима јавне власти, са циљем израде и спровођења плана интегритета у наредном циклусу, у складу са Законом о спречавању корупције, као и Упутством за израду и спровођење планова интегритета;
- Обезбедити довољна материјално-финансијска средства за редован рад, као и за започету имплементацију новог информационог система Агенције.

14.

**ТАБЕЛАРНИ
ПРИКАЗ
ЗНАЧАЈНИХ
ПОДАТАКА**

Сукоб интереса

Због повреде одредаба Закона покренуто је **439 поступака**.

Покренуте провере и поступци због повреде Закона	
По пријави	276
По службеној дужности	163

Због повреде одредаба Закона о Агенцији изречено је **179 мера**.

Врста и број изречених мера Агенције	
Мере упозорења	111
Мере јавног објављивања одлуке о повреди закона	33
Престанак друге јавне функције по сили закона	18
Мера јавног објављивања препоруке за разрешење	17

У 2020. години поднето је укупно **два захтева за покретање прекршајног поступка**. Прекршајни суд у Београду донео је укупно **11 одлука** на основу захтева за покретање прекршајног поступка поднетих пре и у току 2020. године.

Структура одлука прекршајног суда	
Новчане казне	3
Опомене	3
Ослобађајуће пресуде	1
Решења о обустави поступка	4

Провера имовине и прихода

Због повреде одредаба Закона покренуто је укупно **57 поступка**.

Покренуте провере и поступци због повреде Закона	
Неблаговремено подношење извештаја по ступању на јавну функцију	15
Неблаговремено подношење извештаја по престанку јавне функције	5
Неблаговремено подношење извештаја о битним променама у имовини и приходима за време трајања јавне функције	12
Неблаговремено подношење извештаја о битним променама у имовини и приходима по престанку јавне функције	3
Кумулативне повреде одредби Закона	22

Због повреде одредаба Закона изречена је **61 мера**.

Врста и број изречених мера Агенције	
Мере упозорења / Опомене	61

У 2020. години поднето је укупно **11 захтева за покретање прекршајног поступка** због неблаговременог подношења извештаја о имовини и приходима. Прекршајни суд у Београду донео је укупно 11 одлука на основу захтева за покретање прекршајног поступка поднетих пре и у току 2020. године.

Структура одлука прекршајног суда	
Осуђујуће пресуде	3
Решења о обустави поступка	8

Током 2020. године надлежним тужилаштвима поднето је **четири кривичне пријаве / извештаја** због постојања основа сумње да јавни функционери, у намери да прикрију имовину, нису Агенцији доставили или су дали лажне податке о имовини.

Статистика поступања по кривичним пријавама и извештајима поднетим у току и пре 2020. године	
Донета осуђујућа пресуда – условна осуда	1
Донета другостепена ослобађајућа пресуда	1
Поднети оптужни предлози	1
Спровођење доказних радњи у току	16
Одбачене кривичне пријаве уз примену начела опортунитета	3
Одбачене кривичне пријаве	2

Регистри и евиденције

Због повреде одредаба Закона покренуто је **173 поступка**.

Покренути поступци због повреде Закона	
Због неблаговременог подношења Извештаја након избора, постављења или именована на јавну функцију	118
Због неблаговременог подношења Извештаја по престанку јавне функције	51
Због кумулативне повреде одредаба Закона	4

Због повреде одредаба Закона изречене су **163 мере**.

Врста и број изречених мера Агенције	
Мере упозорења, односно мере опомене	151
Мере јавног објављивања одлуке о повреди закона	9
Мере јавног објављивања препоруке за разрешење	3

У 2020. години поднето је укупно **18 захтева за покретање прекршајног поступка**. Прекршајни суд у Београду донео је укупно **75 одлука** на основу захтева за покретање прекршајног поступка поднетих пре и у току 2020. године.

Структура одлука Прекршајног суда	
Осуђујуће пресуде	49
Решења о обустави поступка	20
Ослобађајуће пресуде	2
Решења о обустави поступка јер нема услова за правоснажност и извршност првостепене одлуке	4

Током 2020. године надлежним тужилаштвима поднето је **девет кривичних пријава** због постојања основа сумње да јавни функционери у намери да прикрију имовину нису Агенцији пријавили имовину или су дали лажне податке о имовини.

Исходи по кривичним пријавама Агенције поднетим надлежним тужилаштвима пре и током 2020. године:

Поступање надлежних тужилаштава	
Осуђујуће пресуде – условне осуде	1
Спровођење доказних радњи у току	8
Одбачене кривичне пријаве уз примену начела опортунитета	1
Одбачене кривичне пријаве	6

Контрола финансирања политичких активности

У оквиру надлежности покренуто је укупно **89 поступака** контроле.

Број и структура контрола финансирања политичких активности	
Контрола Извештаја о трошковима изборних кампања	67
Контрола Годишњих финансијских извештаја	22

Због повреде одредаба Закона о финансирању политичких активности донето је **девет решења** о губитку права.

Број решења о губитку права	
Решење о губитку права на финансирање из јавних извора – Политичке странке	8
Решење о губитку права на финансирање из јавних извора – Групе грађана	1

У 2020. години покренуто је укупно **310 поступака** због повреде закона о финансирању политичких активности. Од укупног броја покренутих поступака поднето је **255 захтева за покретање прекршајног поступка**, а **55 поступака** је покренуто пред Агенцијом против политичких субјеката због повреде одредаба Закона о финансирању политичких активности.

Структура основа за покретање прекршајног поступка	
Неподношење ГФИ за 2019. годину	63
Неподношење ГФИ за 2018. годину	28
Неподношење ГФИ за 2017. годину	8
Неподношење извештаја о трошковима изборне кампање током 2020. године	144
Неподношење извештаја о трошковима изборне кампање током 2018. године	1
Коришћење јавних ресурса током изборне кампање супротно Закону – чл. 23	4
Некоришћење најмање 5% средстава добијених за редован рад на годишњем нивоу за стручно усавршавање и оспособљавање, међународну сарадњу и рад са чланством у 2016. години	1
Прекорачења максималне вредности давања у 2018. години	1
Ненаменско коришћење средстава у 2020. години	2
Подношења извештаја о трошковима изборних кампања у 2020. години који не садрже све податке	1
Неотварање посебног рачуна за финансирање изборне кампање 2019. године	1
Невраћања средстава стечених супротно забрани прописаној законом ГФИ 2018	1

Поднет је један извештај надлежном тужилаштву због постојања сумње да је одговорно лице у политичком субјекту извршило кривично дело.

На основу захтева за покретање прекршајног поступка поднетих пре 2020. године Прекршајни суд у Београду донео је укупно 195 пресуда, од којих је 101 правоснажна.

Структура одлука Прекршајног суда	
Новчане казне	84
Опомене	14
Ослобађајуће пресуде	3

Поступање другостепеног органа по жалбама

Одлуке Одбора	Број
Одбијене жалбе	75
Делимично поништена првостепена решења	3
Поништена првостепена решења	3
Одбачене жалбе	1
Укупно	82

Структура првостепених одлука о којима је Одбор одлучивао по жалби	Број
Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	25
Решење којим се утврђује повреда чл. 28. Закона о Агенцији (истовремено вршење више јавних функција без сагласности Агенције) и престанак јавне функције по сили закона	12
Мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији	11
Решење којим се одбацује захтев за давање сагласности за вршење друге јавне функције као неблаговремен	10
Решење којим се утврђује повреда закона и функционеру изриче мера упозорења којом се обавезује на одређено поступање	8
Решење о одбијању захтева за давање сагласности за вршење друге јавне функције	5
Решење о одбијању захтева за давање сагласности за обављање другог посла уз јавну функцију	3
Решење поводом обавештења функционера о обављању другог посла или делатности којим се утврђује сукоб интереса и обавезује функционер да престане са обављањем тог посла или делатности	2
Решење о одбацивању жалбе функционера	2
Решење о одбијању предлога за повраћај у пређашње стање	2
Решење о обустави поступка	1
Обавештење о исходу поступка	1
Укупно	82

Одлуке Управног суда	Број
Одбијене тужбе	23
Уважене тужбе	3
Обустављен поступак	1
Укупно	27

Поступање Управног суда

Јавна функција		Првостепена одлука коју је Одбор потврдио у другостепеном поступку		Одлука Управног суда
		Утврђена повреда закона/друга одлука	Изречена мера	
1.	Ректор Универзитета	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се одбија тужба
2.	Заменик члана Републичке изборне комисије	Решење којим се одбија захтев за давање сагласности за вршење друге јавне функције вршиоца дужности заменика начелника градске управе		Пресуда којом се одбија тужба
3.	Одборник скупштине општине	Решење којим се утврђује да јавни функционер није у остављеном року поступио по изреченој мери упозорења и престао са истовременим вршењем јавне функције одборника и дужности члана – председника савета месне заједнице	Мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији	Пресуда којом се одбија тужба
4.	Директор здравственог центра	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. ст. 2. Закона о Агенцији у вези са чл. 130. ст. 6. Закона о здравственој заштити (повезано лице са функционером је власник апотекарске установе)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се одбија тужба
5.	Председник општине	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (из буџета општине исплаћивана средства фондацији чији је функционер оснивач)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се одбија тужба
6.	Директор привредног друштва	Решење којим се утврђује повреда чл. 27, чл. 32. ст. 1. и чл. 35 Закона о Агенцији (пословна сарадња са привредним друштвом чији је функционер власник; непреношење управљачких права у привредним друштвима)	Мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији	Пресуда којом се одбија тужба
7.	Ранији председник градске општине	Решење којим се утврђује повреда чл. 43. ст. 4. и чл. 44. ст. 1. Закона о Агенцији (непријављивање података у извештају о имовини и неподношење ванредног извештаја о имовини и приходима у прописаном року)	Мера упозорења да се убудуће придржава одредаба Закона о Агенцији	Пресуда којом се одбија тужба

8.	Одборник скупштине општине	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (истовремено вршење јавне функције одборника и дужности члана – председника савета месне заједнице)	Мера упозорења да престане са истовременим вршењем јавне функције и дужности	Пресуда којом се одбија тужба
9.	Одборник скупштине општине	Решење којим се утврђује да јавни функционер није у остављеном року поступио по изреченој мери упозорења и престао са истовременим вршењем јавне функције одборника и дужности члана – председника савета месне заједнице	Мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији	Пресуда којом се одбија тужба
10.	Народни посланик	Решење којим се утврђује повреда чл. 28. ст. 4. Закона о Агенцији због тога што је функционер без сагласности Агенције вршио у ранијем периоду и друге јавне функције	Мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији	Пресуда којом се одбија тужба
11.	Члан Републичке изборне комисије	Решење којим се утврђује повреда чл. 28. ст. 4. Закона о Агенцији због вршења друге јавне функције одборника скупштине града без сагласности Агенције	Мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији	Пресуда којом се одбија тужба
12.	Генерални директор привредног друштва	Решење којим се одбија захтев за давање сагласности за вршење друге јавне функције члана надзорног одбора акционарског друштва		Пресуда којом се одбија тужба
13.	Директор дирекције	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. ст. 2. и 3. Закона о Агенцији (доношење одлуке којом функционер, поред осталих кандидата, и себе упућује на специјализацију на терет средстава из буџета)	Мера упозорења да се убудуће у свему придржава Закона о Агенцији	Пресуда којом се одбија тужба
14.	Ранији члан школског одбора и ранији в.д. директора угоститељско туристичке школе	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (учествовање у својству члана школског одбора на седници на којој је постављен за в.д. директора школе)	Мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији	Пресуда којом се одбија тужба
15.	Ранији в.д. директора дома здравља	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (функционер сам себи одобрио специјализацију)	Мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији	Пресуда којом се одбија тужба

16.	Директор високе техничке школе струковних студија	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се одбија тужба
17.	Привремени заступник капитала субјекта приватизације	Решење којим се утврђује повреда чл. 28. ст. 4. Закона о Агенцији због вршења друге јавне функције генералног директора – члана Извршног одбора привредног друштва без сагласности Агенције	Престанак друге јавне функције по сили закона	Пресуда којом се одбија тужба
18.	Председник општине	Решење којим се утврђује да јавни функционер није у остављеном року поступио по изреченој мери упозорења и пренео управљачка права у привредном друштву	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се одбија тужба
19.	Одборник скупштине општине	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. ст. 2. и 3. Закона о Агенцији (због истовременог вршења јавне функције одборника и дужности председника месне заједнице)	Мера упозорења да престане са истовременим вршењем јавне функције и дужности	Пресуда којом се одбија тужба
20.	Ранији директор високе школе примењених струковних студија	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (функционер је изабран на конкурс за избор у звање предавача у школи, а претходно је расписао конкурс и образовао комисију)	Мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији	Пресуда којом се одбија тужба
21.	Председник општине	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (пуномоћник физичких лица која воде судске поступке против општине је повезано лице са функционером)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се одбија тужба
22.	Директор високе школе за васпитаче	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се одбија тужба
23.	Директор гимназије	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Решење којим се поступак обуставља услед одустанка тужиоца од тужбе

24.	Директор апотекарске установе	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (закључивање уговора са привредним друштвом у којем је запослено повезано лице са функционером)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се одбија тужба
25.	Директор економско-трговинске школе	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се уважава тужба
26.	Ранији директор клиничког центра	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији	Пресуда којом се уважава тужба
27.	Градоначелник	Решење којим се утврђује повреда чл. 43. ст. 2. Закона о Агенцији (пријављивање података о имовини са закашњењем)	Мера упозорења да се убудуће придржава закона	Пресуда којом се уважава тужба

Спроведена истраживања и израђене анализе у 2020. години

1.	Истраживање положаја антикорупционих тела држава у региону према важећим прописима
2.	Истраживање финансирања антикорупцијских институција у региону у 2018. и 2019. години
3.	Истраживање и анализа регулисања неспојивости функција у појединим земљама Европске уније
4.	Истраживање и анализа подношења извештаја о имовини и приходима јавних функционера, садржина и провера података из наведених извештаја у земљама региона
5.	Статистичка анализа каталога поклона за 2019. годину
6.	Упоредни приказ прописа о изборним системима и финансирању политичких субјеката у државама Западног Балкана
7.	Истраживање транспарентности рада антикорупцијских тела држава у региону
8.	Регулатива о сукобу интереса појединих земаља ЕУ
9.	Мини истраживање држава у којима је законски прописана обавеза политичких субјеката да подносе финансијске извештаје о трошковима изборне кампање у току трајања изборне кампање.
10.	Упоредни приказ Глобалног индекса перцепције корупције ЦПИ за 2015, 2016, 2017, 2018. и 2019. годину – приказ држава које су постигле највећи раст
11.	Упоредна анализа етичких кодекса који се примењују на запослене у антикорупцијским институцијама земаља бивше СФРЈ
12.	Компаративна анализа истраживања јавног мњења о перцепцији грађана о борби против корупције у Србији и Црној Гори у 2020. години

Стручно усавршавање запослених

Програми Националне академије за јавну управу

Ред.бр.	НАЗИВ ОБУКЕ	Бр. одржаних обука	Бр. запослених
1.	Превазилажење стреса	1	1
2.	Развој програма обуке	1	1
3.	Агилно претраживање интернета	1	3
4.	ИТ сигурност	1	2
5.	Презентације <i>MS Power point ECDL1</i>	1	1
6.	Тимови и тимски рад	1	1
7.	Вештине комуникације	1	1
8.	Примена граматичких, стилских и правописних правила у изради прописа	1	2
9.	Основни системи државне управе – Уводни програм обуке запослених	1	2
10.	Канцеларијско пословање	1	1
11.	Буџетско рачуноводство и извештавање	1	1
12.	Јавне набавке – новине у законодавству	1	2
13.	Обука државних службеника на положају	1	9
14.	Вредновање радне успешности	1	17
15.	Финансирање програма од јавног интереса које реализују удружења	1	1
16.	Електронска управа и дигитализација	1	1

Усавршавање запослених у организацији међународних партнера

Ред.бр.	НАЗИВ ОБУКЕ	Организатор	Бр. запослених
1.	Управљање временом и приоритетима	Министарство правде РС	1
2.	Економске мере Владе РС и специфичност пословања у ванредном стању	ИПЦ	1
3.	Анализа и обрада података са посебним освртом на податке у области борбе против корупције	IPA 2013 Превенција и борба против корупције	5
4.	Обука о методологији истраживања и анализе	USAID/GAI	11
5.	Методологија истраживања и анализе	USAID/GAI	7
6.	Основе истраживања и аналитике	USAID	5
7.	Асертивна комуникација	ОЕБС	15
8.	Међународна конференција о усклађености и етици пословања БЦЕЦ 2020.	ЕИСЕП – Европски институт за усклађеност и етику пословања	2
9.	Симулација суђења – Посебна одељења за сузбијање корупције	ЕУ пројекат Превенција и борба против Корупције	2
10.	Регистар за јединствену евиденцију корисника јавних средстава	Министарство финансија	2
11.	Процена ризика корупције у прописима	ОЕБС	4
12.	Информациона безбедност у поступку узбуњивања	ЕУ пројекат Превенција и борба против Корупције	1
13.	Обука о аналитичком дијаграму одлучивања за извештаје о имовини и приходима јавних функционера	USAID	6

Програмска структура буџета и извршење буџета

Редни бр.	Програмска активност	Пројекат	Текући буџет	Извор финансирања
1.	Превенција корупције и контрола у функцији спречавања корупције – 0007		266.264.000,00	01 – приходи из буџета
2.		Подизање свести јавности – 4004	0	01 – приходи из буџета
3.		Дотације организацијама цивилног друштва – 4007	1.440.000,00	01 – приходи из буџета
4.		Парламентарни избори – 7066	24.875.000,00	01 – приходи из буџета
Укупно:			292.579.000,00	

Извршење буџета за 2020. годину према програмском буџету

Програмска активност: 0007 – Превенција корупције и контрола у функцији спречавања корупције.

Економска класификација	Назив позиције у буџету	Планирано (у РСД)	Расход (у РСД)	Процент (%)
411	Плате, додаци и накнаде запослених	140.974.000,00	137.279.340,45	97,38
412	Социјални доприноси на терет послодавца	23.474.000,00	22.794.646,76	97,10
413	Накнаде у натури	800.000,00	638.080,00	79,76
414	Социјална давања запосленима	3.220.000,00	1.074.577,74	33,37
415	Накнада трошкова за запослене	2.740.000,00	2.553.251,66	93,18
416	Накнаде запосленима и остали посебни расходи	1.740.000,00	1.407.774,53	80,90
421	Стали трошкови	5.255.000,00	4.190.496,14	79,74
422	Трошкови путовања у земљи и иностранству	3.037.000,00	1.206.806,57	39,73
423	Услуге по уговору	39.609.000,00	38.756.338,67	97,85
424	Специјализоване услуге	200.000,00	0	0
425	Текуће поправке и одржавање	5.470.000,00	3.714.611,23	67,91
426	Материјал	2.758.000,00	2.564.126,92	92,97
462	Дотације међународним организацијама	851.000,00	825.573,70	97,02
482	Порези, обавезне таксе, казне и пенали	290.000,00	32.030,00	11,04
483	Новчане казне и пенали по решењу судова	300.000,00	196.110,00	65,37
485	Накнада штете за повреде или штету нанету од државних органа	250.000,00	0	0
511	Издаци за нефинансијску имовину – зграде и грађевински објекти	4.291.000,00	4.123.212,00	96,09
512	Машине и опрема	28.165.000,00	26.215.912,25	93,08
515	Нематеријална имовина	2.840.000,00	2.823.177,36	99,41
Укупно:		266.264.000,00	250.396.065,98	94,04

Пројекат 4004 – Подизање свести јавности

Економска класификација	Назив позиције у буџету	Планирано (у РСД)	Расход (у РСД)	Процент (%)
423	Услуге по уговору	0	0	0
Укупно:		0	0	0

Пројекат 4007 – Донације организацијама цивилног друштва

Економска класификација	Назив позиције у буџету	Планирано (у РСД)	Расход (у РСД)	Процент (%)
481	Донације невладиним организацијама	1.440.000,00	1.169.932,98	81,25
Укупно:		1.440.000,00	1.169.932,98	81,25

Пројекат 7066 – Парламентарни и локални избори

Економска класификација	Назив позиције у буџету	Планирано (у РСД)	Расход (у РСД)	Процент (%)
421	Стални трошкови	40.000,00	40.000,00	100
423	Услуге по уговору	23.160.000,00	22.806.774,14	98,47
426	Материјал	80.000,00	79.175,00	98,97
512	Машине и опрема	1.595.000,00	1.592.280,00	99,83
Укупно:		24.875.000,00	24.870.248,39	99,98

Јавне набавке

У 2020. години Агенција је спровела јавне набавке на основу којих су закључени следећи уговори:

Р.Б.	Врста добара/услуга	Тип набавке	Износ без пдв-а	Правно лице са којим је закључен уговор
1.	Осигурање запослених	Отворени поступак, ЦЈН	24.000,00	<i>Wiener Städtische</i> а.д.о. Београд
			141.050,00	<i>Generali osiguranje</i> а.д.о. Београд
			194.400,00	<i>Generali osiguranje</i> а.д.о. Београд
2.	Фотографска опрема	ЈН мале вредности	1.326.900,00	<i>Magnetic system</i> д.о.о. Београд
3.	Физичко-техничко и противпожарно обезбеђење објекта	ЈН мале вредности	2.400.000,00	Добергард д.о.о. Београд
4.	Услуге штампања	ЈН мале вредности	1.550.135,00	<i>Prototype</i> д.о.о. Београд
5.	Одржавање рачунарске опреме	Отворени поступак, ЦЈН	220.000,00	<i>Nepo system</i> д.о.о. Београд
			200.000,00	<i>Malex-City Copy Service</i> д.о.о. Београд
6.	Услуге посредовања за обезбеђивање превоза, хотелских услуга и изнајмљивање простора	Отворени поступак	5.298.333,00	<i>Fogg Travel Club</i> д.о.о. Београд
7.	Тонери за штампаче	Отворени поступак, ЦЈН	15.950,00	Ивађо д.о.о. Београд
			223.240,00	Облак технологије д.о.о. Београд
8.	Одржавање УПС уређаја	Отворени поступак, ЦЈН	1.250.000,00	Енел ПС д.о.о. Београд
9.	Осигурање возила	Отворени поступак, ЦЈН	54.516,00	Дунав осигурање а.д.о. Београд
			114.239,00	Дунав осигурање а.д.о. Београд
10.	Мобилна телефонија	Отворени поступак, ЦЈН	990.000,00	Телеком Србија а.д. Београд
11.	Мобилни телефони	ЈН мале вредности	704.496,00	Лаптоп центар д.о.о. Београд
12.	Стручна подршка ИТ систему	Отворени поступак	6.200.000,00	<i>Vlatacom Institut</i> д.о.о. Београд

13.	Рачунарска опрема	Отворени поступак	9.268.200,00	<i>Magnetic system</i> д.о.о. Београд
			1.679.000,00	<i>Magnetic system</i> д.о.о. Београд
14.	Осигурање имовине	Отворени поступак, ЦЈН	122.632,00	<i>Wiener Städtische</i> а.д.о. Београд
15.	Текуће одржавања и унапређење софтвера	Отворени поступак	1.416.666,00	<i>Prozone</i> д.о.о. Нови Сад
16.	Рачунарска опрема	Отворени поступак	4.594.200,00	<i>Magnetic system</i> д.о.о. Београд
			1.628.300,00	Лаптоп центар д.о.о. Београд
			3.388.092,00	Перихард инжењеринг д.о.о. Београд
17.	Компјутерски софтвер	Отворени поступак	628.515,00	<i>Extreme</i> д.о.о. Београд
			1.682.500,00	<i>Magnetic system</i> д.о.о. Београд
18.	Гориво	Отворени поступак, ЦЈН	77.700,00	НИС а.д. Нови Сад